

FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.

**Jednostkowe sprawozdanie finansowe
za okres zakończony 31.12.2015 roku**

Sprawozdanie sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości Finansowej

**FABRYKI MEBLI
„FORTE” S.A.**
ul. Biała 1
07-300 Ostrów Mazowiecka
Polska
www.forte.com.pl

Ostrów Mazowiecka, 17 marca 2016 roku

SPIS TREŚCI

Rachunek zysków i strat.....	3
Sprawozdanie z całkowitych dochodów	4
Sprawozdanie z sytuacji finansowej (Bilans)	5
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	6
Sprawozdanie ze zmian w kapitałach własnych.....	7
Sprawozdanie ze zmian w kapitałach własnych.....	8
1. Informacje ogólne	9
2. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	11
2.1. Profesjonalny osąd	11
2.2. Niepewność szacunków.....	11
3. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	12
4. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości oraz korekty błędu	12
5. Zmiany w istniejących standardach oraz nowe regulacje nie obowiązujące dla okresów rozpoczynających się od 1 stycznia 2016 roku	14
6. Istotne zasady rachunkowości	17
6.1. Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach.....	17
6.2. Przychody	17
6.3. Zysk netto na akcję	17
6.4. Leasing	17
6.5. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	18
6.6. Koszty finansowania zewnętrznego.....	18
6.7. Odprawy emerytalne.....	18
6.8. Płatności w formie akcji własnych	18
6.9. Podatki	19
6.10. Rzeczowe aktywa trwałe	20
6.11. Nieruchomości inwestycyjne.....	20
6.12. Wartości niematerialne.....	21
6.13. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych.....	22
6.14. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	22
6.15. Zapasy	22
6.16. Aktywa finansowe.....	23
6.17. Utrata wartości aktywów finansowych.....	24
6.18. Wbudowane instrumenty pochodne	25
6.19. Pochodne instrumenty finansowe	25
6.20. Rachunkowość zabezpieczeń	25
6.21. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	26
6.22. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.....	26
6.23. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	26
6.24. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	26
6.25. Rezerwy	27
7. Informacje dotyczące segmentów działalności.....	27
8. Sezonowość działalności	27
9. Przychody i koszty	28
9.1. Przychody ze sprzedaży i struktura geograficzna.....	28
9.2. Pozostałe przychody operacyjne	28
9.3. Pozostałe koszty operacyjne.....	28
9.4. Przychody finansowe	29
9.5. Koszty finansowe.....	29
9.6. Koszty według rodzajów.....	29
9.7. Koszty amortyzacji ujęte w rachunku zysków i strat	30
9.8. Koszty świadczeń pracowniczych	30
10. Podatek dochodowy.....	30
10.1. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej.....	30
10.2. Odroczony podatek dochodowy	31
11. Rozliczenia podatkowe.....	32
12. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	32
13. Zysk przypadający na jedną akcję	32

14. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	33
15. Leasing	33
15.1. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	33
15.2. Zobowiązania z tytułu umów leasingu operacyjnego i umów dzierżawy z opcją zakupu	34
15.3. Należności z tytułu leasingu operacyjnego	34
16. Świadczenia pracownicze	34
16.1. Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia	34
17. Rzeczowe aktywa trwałe	35
18. Nieruchomości inwestycyjne	38
19. Wartości niematerialne	38
20. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	40
21. Długoterminowe aktywa finansowe	40
21.1. Testy na utratę wartości akcji i udziałów w jednostkach zależnych	41
22. Zapasy	41
23. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności krótkoterminowe	42
24. Rozliczenia międzyokresowe	43
25. Należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	44
26. Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	44
27. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	44
28. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/ rezerwowe	44
28.1. Kapitał podstawowy	44
28.2. Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	45
28.3. Niepodzielony wynik finansowy i ograniczenia w wypłacie dywidendy	46
28.4. Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji	46
29. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	47
30. Rezerwy oraz rozliczenia międzyokresowe	49
31. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)	50
32. Zobowiązania warunkowe	50
33. Sprawy sądowe	50
34. Informacje o podmiotach powiązanych	50
34.1. Transakcje z podmiotami zależnymi	50
35. Instrumenty finansowe	54
35.1. Wartość bilansowa	54
35.2. Wartość godziwa	56
35.3. Hierarchia wartości godziwej	56
35.4. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat dotyczących instrumentów finansowych ujęte w rachunku zysków i strat.	58
36. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	60
36.1. Ryzyko stopy procentowej	60
36.2. Ryzyko walutowe	61
36.3. Ryzyko kredytowe	64
36.4. Ryzyko związane z płynnością	64
37. Zarządzanie kapitałem	65
37.1. Transakcje z udziałem Zarządu, kluczowego kierownictwa lub członków ich najbliższych rodzin	65
37.2. Podmiot o znaczącym wpływie na Spółkę	67
37.3. Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi	67
37.4. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Spółki	67
37.5. Udziały wyższej kadry kierowniczej w programie akcji pracowniczych	68
38. Struktura zatrudnienia	68
39. Zdarzenia następujące po bilansowym zakończeniu okresu sprawozdawczego	69

Rachunek zysków i strat

		Za okres sprawozdawczy zakończony	
		31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Działalność kontynuowana	Nota		
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	9.1.	945 906	813 146
Przychody ze sprzedaży usług	9.1.	8 800	8 485
Przychody ze sprzedaży		954 706	821 631
Koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów	9.6.	(603 876)	(519 542)
Koszt własny sprzedanych usług	9.6.	(4 315)	(3 428)
Koszt własny sprzedaży		(608 191)	(522 970)
Zysk brutto ze sprzedaży		346 515	298 661
Pozostałe przychody operacyjne	9.2.	6 316	2 074
Koszty sprzedaży	9.6.	(217 528)	(175 424)
Koszty ogólnego zarządu	9.6.	(35 756)	(33 751)
Pozostałe koszty operacyjne	9.3.	(17 145)	(5 539)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		82 402	86 021
Przychody finansowe	9.4.	6 411	6 190
Koszty finansowe	9.5.	(2 460)	(2 006)
Zysk (strata) z pochodnych instrumentów finansowych	36.2.	2 255	1 832
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		88 608	92 037
Podatek dochodowy	10.	(10 672)	(17 425)
Zysk (strata) okresu z działalności kontynuowanej		77 936	74 612
Działalność zaniechana		-	-
Zysk (strata) okresu z działalności zaniechanej		-	-
Zysk (strata) okresu		77 936	74 612
Zysk (strata) na jedną akcję za okres (w złotych):	13.		
– podstawowy		3,28	3,14
– rozwodniony		3,28	3,14

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

		Za okres sprawozdawczy zakończony	
		31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
	Nota		
Zysk (strata) okresu		77 936	74 612
Inne całkowite dochody netto, w tym:		863	(3 108)
Pozycje, które w przyszłości nie zostaną zreklasyfikowane do rachunku zysków i strat		192	515
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	16.1.	237	(438)
Podatek odroczony dotyczący świadczeń pracowniczych		(45)	83
Program motywacyjny	37.1.	-	870
Pozycje, które w przyszłości mogą zostać zreklasyfikowane do rachunku zysków i strat		671	(3 623)
Rachunkowość zabezpieczeń		821	(4 466)
Podatek dochodowy dotyczący rachunkowości zabezpieczeń		(150)	843
Całkowite dochody ogółem za okres		78 799	71 504

Sprawozdanie z sytuacji finansowej (Bilans)

	Nota	Stan na dzień 31 grudnia 2015	Stan na dzień 31 grudnia 2014
AKTYWA			
Aktywa trwałe		293 050	272 857
Rzeczowe aktywa trwałe	17.	227 921	216 331
Wartości niematerialne	19.	1 124	16 559
Nieruchomości inwestycyjne	18.	-	29 858
Aktywa finansowe	21.	64 005	10 109
Aktywa obrotowe		388 344	349 767
Zapasy	22.	138 879	149 013
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	23.	184 243	144 545
Należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	25.,36.2.	5 673	4 852
Należności z tytułu podatku dochodowego		-	-
Rozliczenia międzyokresowe	24.	2 859	2 665
Aktywa finansowe	26.	10 844	593
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	27.	45 846	48 099
SUMA AKTYWÓW		681 394	622 624
PASYWA			
Kapitał własny		438 030	405 015
Kapitał podstawowy	28.1.	23 901	23 751
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		113 214	111 646
Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	28.2.	4 596	3 925
Kapitał z połączenia		(1 073)	(1 073)
Program motywacyjny	37.1.	1 290	1 290
Pozostałe kapitały rezerwowe	28.2.	194 824	167 714
Zyski zatrzymane	28.3.	101 278	97 762
Zobowiązania długoterminowe		20 563	103 492
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	29.	11 094	86 678
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	10.2.	4 871	10 941
Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia	16.1.,30.	3 330	3 215
Rozliczenia międzyokresowe	30.	37	61
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	15.	1 231	2 597
Pozostałe zobowiązania finansowe		-	-
Zobowiązania krótkoterminowe		222 801	114 117
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	31.	80 615	62 885
Bieżąca część oprocentowanych kredytów bankowych, pożyczek i papierów wartościowych	29.	103 535	9 821
Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego	31.	3 598	12 669
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	30.	34 054	27 523
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	15.	999	1 219
Zobowiązania razem		243 364	217 609
SUMA PASYWÓW		681 394	622 624

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31 grudnia 2015	31 grudnia 2014
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk/(strata) okresu	77 936	74 612
Korekty o pozycje:	(4 488)	(46 310)
Amortyzacja	19 282	16 483
(Zyski) /straty z tytułu różnic kursowych	1 186	3 058
Odsetki i dywidendy netto	(4 330)	(3 629)
(Zysk)/strata z działalności inwestycyjnej	(106)	(105)
Zmiana wyceny pochodnych instrumentów finansowych	(151)	1 349
Zmiana stanu należności	(39 692)	(45 050)
Zmiana stanu zapasów	10 134	(35 926)
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	17 709	7 203
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	6 359	8 812
Zmiana stanu rezerw	(6 115)	(1 425)
Podatek dochodowy zapłacony	(26 009)	(16 301)
Podatek bieżący wykazany w rachunku zysków i strat	16 938	18 007
Rezerwa na świadczenia emerytalne	307	332
Wycena programu motywacyjnego	-	870
Inne korekty	-	12
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	73 448	28 302
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	1 296	613
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(37 547)	(43 777)
Nabycie aktywów finansowych	(86)	-
Dywidendy otrzymane	5 418	4 487
Odsetki otrzymane	56	83
Udzielone pożyczki	(13 134)	(20)
Splata udzielonych pożyczek	20	697
Pozostałe wpływy inwestycyjne	-	-
Pozostałe wydatki inwestycyjne	-	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(43 977)	(37 917)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpłaty na kapitał	1 718	-
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów	33 603	42 202
Splata pożyczek/kredytów	(16 639)	(16 228)
Dywidendy wypłacone	(47 502)	(35 627)
Odsetki zapłacone	(1 163)	(935)
Splata zobowiązań z tytułu leasingu	(1 718)	(1 021)
Pozostałe wpływy finansowe	-	-
Pozostałe wydatki finansowe	-	-
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(31 701)	(11 609)
Zwiększenie (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(2 230)	(21 224)
Różnice kursowe netto	23	(46)
Środki pieniężne na początek okresu	48 099	69 277
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	45 846	48 099
o ograniczonej możliwości dysponowania	-	-

Sprawozdanie ze zmian w kapitałach własnych

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 roku

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Zyski zatrzymane/ (straty) niepokryte	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z połączenia	Program motywacyjny	Razem
Na dzień 1 stycznia 2015 roku	23 751	111 646	97 762	3 925	167 714	(1 073)	1 290	405 015
Zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekty błędów	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dzień 1 stycznia 2015 roku po korektach	23 751	111 646	97 762	3 925	167 714	(1 073)	1 290	405 015
podwyższenie kapitału zakładowego Spółki	150	-	-	-	-	-	-	150
Odpis wyniku lat ubiegłych na kapitał rezerwowy	-	-	(27 110)	-	27 110	-	-	-
rozliczenie programu motywacyjnego AKCJE SERII G	-	1 568	-	-	-	-	-	1 568
Wypłata dywidendy za 2014 rok	-	-	(47 502)	-	-	-	-	(47 502)
Rezerwy na świadczenia pracownicze	-	-	192	-	-	-	-	192
Wynik bieżący	-	-	77 936	-	-	-	-	77 936
Rachunkowość zabezpieczeń	-	-	-	671	-	-	-	671
Całkowite dochody za okres	-	-	78 128	671	-	-	-	78 799
Na dzień 31 grudnia 2015 roku	23 901	113 214	101 278	4 596	194 824	(1 073)	1 290	438 030

Sprawozdanie ze zmian w kapitałach własnych

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Zyski zatrzymane/ (straty) niepokryte	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Pozostałe kapitały rezerwowe	Kapitał z połączenia	Program motywacyjny	Razem
Na dzień 1 stycznia 2014 roku	23 751	111 646	80 043	7 548	146 803	(1 073)	420	369 138
Zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekty błędów	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dzień 1 stycznia 2014 roku po korektach	23 751	111 646	80 043	7 548	146 803	(1 073)	420	369 138
Odpis wyniku lat ubiegłych na kapitał rezerwowy	-	-	(20 911)	-	20 911	-	-	-
Wypłata dywidendy za 2013 rok	-	-	(35 627)	-	-	-	-	(35 627)
Rezerwy na świadczenia pracownicze	-	-	(355)	-	-	-	-	(355)
Wynik bieżący	-	-	74 612	-	-	-	-	74 612
Rachunkowość zabezpieczeń	-	-	-	(3 623)	-	-	-	(3 623)
Wycena programu motywacyjnego	-	-	-	-	-	-	870	870
Całkowite dochody za okres	-	-	74 257	(3 623)	-	-	870	71 504
Na dzień 31 grudnia 2014 roku	23 751	111 646	97 762	3 925	167 714	(1 073)	1 290	405 015

ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Sprawozdanie finansowe Fabryk Mebli „FORTE” S.A. obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2015 oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku.

Fabryki Mebli „FORTE” S.A. („Spółka”) została utworzona Aktem Notarialnym z dnia 25 listopada 1993 roku. Siedziba Spółki dominującej mieści się w Ostrowi Mazowieckiej, ul. Biała 1.

Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego (dawniej XXI Wydział Gospodarczy), pod numerem KRS 21840.

Spółce dominującej nadano numer statystyczny REGON: 550398784.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działania Spółki dominującej jest:

- produkcja mebli,
- świadczenie usług w zakresie marketingu, promocji, organizacji wystaw, konferencji,
- prowadzenie działalności handlowej w kraju oraz za granicą.

Skład Zarządu Spółki

Skład Zarządu Spółki na dzień 31 grudnia 2015:

- Maciej Formanowicz – Prezes Zarządu
- Mariusz Jacek Gazda – Członek Zarządu
- Gert Coopmann – Członek Zarządu
- Klaus Dieter Dahlem - Członek Zarządu
- Maria Małgorzata Florczuk – Członek Zarządu

Zmiany w składzie Zarządu Spółki

W dniu 2 lutego 2015 roku Spółka otrzymała oświadczenie o złożeniu przez Pana Rafała Prendke rezygnacji z pełnienia funkcji Członka Zarządu Emitenta z dniem 4 lutego 2015 roku.

Identyfikacja oraz zatwierdzenie sprawozdania finansowego.

Spółka sporządziła sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku, które zostało zatwierdzone do publikacji w dniu 17 marca 2016 roku.

Inwestycje Spółki

Spółka posiada inwestycje w następujących jednostkach zależnych:

Jednostki zależne	Siedziba	Zakres działalności	Procentowy udział Spółki w kapitale	
			31.12.2015	31.12.2014
MV Forte GmbH	Erkelenz (Niemcy)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
Forte Möbel AG	Baar (Szwajcaria)	Przedstawicielstwo handlowe	99%	99%
Forte Baldai UAB	Wilno (Litwa)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
Forte SK S.r.o	Bratysława (Słowacja)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
Forte Furniture Ltd.	Preston (Wielka Brytania)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
Forte Iberia S.l.u.	Walencja (Hiszpania)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%

Forte Mobilier S.a.r.l.	Lyon (Francja)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
Forte Mobila S.r.l.	Bacau (Rumunia)	Przedstawicielstwo handlowe	100%	100%
Kwadrat Sp. z o.o.	Bydgoszcz	Obsługa nieruchomości i wynajem	77,01%	77,01%
<i>*Galeria Kwadrat Sp. z o.o.</i>	<i>Bydgoszcz</i>	<i>Zarządzanie nieruchomościami</i>	<i>77,01%</i>	<i>77,01%</i>
TM Handel Sp. z o.o.	Warszawa	Doradztwo w zakresie prowadzenia działalności i zarządzania	100%	100%
TM Handel Sp. z o.o. S.K.A.	Ostrów Mazowiecka	Kupno, sprzedaż i zarządzanie nieruchomościami, doradztwo w zakresie prowadzenia działalności i zarządzania	100%	100%
<i>**Fort Investment Sp. z o.o.</i>	<i>Ostrów Mazowiecka</i>	<i>Kupno, sprzedaż i zarządzanie nieruchomościami, doradztwo w zakresie prowadzenia działalności i zarządzania</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>
DYSTRI Sp. z o.o.	Ostrów Mazowiecka****	Magazynowanie i przechowywanie towarów	100%	-
TANNE Sp. z o.o.	Suwałki*****	Działalność wytwórcza	100%	-
ANTWERP Sp. z o.o.	Warszawa	Działalność firm centralnych i holdingów	100%	-
ANTWERP Sp. z o.o. S.K.A.	Wrocław	Dzierżawa własności intelektualnej, zarządzanie nieruchomościami	100%	-
<i>TERCEIRA Sp. z o.o.***</i>	<i>Warszawa</i>	<i>Działalność firm centralnych i holdingów, wynajem i zarządzanie nieruchomościami</i>	<i>100%</i>	-

* spółka pośrednio powiązana - 100% zależna od Kwadrat Sp. z o.o.

** spółka pośrednio powiązana - 100% zależna od TM Handel Sp. z o.o. SKA

*** spółka pośrednio powiązana - 100% zależna od ANTWERP Sp. z o.o. S.K.A.

**** w dniu 29.02.2016 roku została zarejestrowana zmiana siedziby spółki DYSTRI-FORTE Sp. z o.o. Nowy adres spółki to Warszawa ul. Nowogrodzka 50 lok 515

***** w dniu 04.03.2016 roku została zarejestrowana zmiana siedziby spółki TANNE Sp. z o.o. Nowy adres spółki to Warszawa ul. Nowogrodzka 50 lok 515

Opis zmian dokonanych w składzie Grupy w ciągu okresu sprawozdawczego

W dniu 13.02.2015 roku została zarejestrowana w KRS pod numerem 0000543794 spółka DYSTRI-FORTE Sp. z o.o. z siedzibą w Ostrowi Mazowieckiej, ul. Biała 1. Kapitał zakładowy spółki wynosi 5 tys. zł. Jedynym udziałowcem DYSTRI-FORTE Sp. z o.o. są Fabryki Mebli „Forte” S.A.

W dniu 26.02.2015 roku została zarejestrowana w KRS pod numerem 0000546082 spółka TANNE Sp. z o.o. z siedzibą w Suwałkach, ul. Północna 30. Kapitał zakładowy spółki wynosi 5 tys. zł. Jedynym udziałowcem TANNE Sp. z o.o. są Fabryki Mebli „Forte” S.A.

W dniu 11.06.2015 roku Spółka zależna Forte Mobila SRL złożyła w Sądzie w Bacau wniosek o ogłoszenie upadłości. Decyzja o zakończeniu działalności Forte Mobila SRL. ma na celu likwidację nierentownych struktur w Grupie Kapitałowej Emitenta. Złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości nie będzie miało wpływu na sytuację finansową Grupy kapitałowej, w szczególności nie przełoży się na bieżący wynik finansowy, gdyż Spółka w okresach wcześniejszych objęła odpisami aktualizującymi wszelkie aktywa posiadane w spółce zależnej.

W dniu 28.08.2015 roku Fabryki Mebli FORTE SA nabyły 100% udziałów w spółce ANTWERP Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, przy ul. Żelazna nr 67 lok.13, zarejestrowanej w KRS pod numerem 0000399974. Kapitał zakładowy spółki wynosi 5 tys. zł.

W dniu 28.08.2015 roku Fabryki Mebli FORTE SA nabyły 100% akcji w spółce ANTWERP Sp. z o.o. –XXXIV – Spółka komandytowo akcyjna z siedzibą we Wrocławiu, przy ul. Św. Mikołaja 81, zarejestrowanej w KRS pod numerem 0000480008. Kapitał podstawowy spółki wynosił w dniu zakupu 50 tys. zł.

W dniu 08.09.2015 roku Fabryki Mebli FORTE SA w drodze aportu przeniosły do spółki ANTWERP Sp. z o.o. –XXXIV – Spółka komandytowo akcyjna prawa do nieruchomości i własności intelektualnej na łączną wartość 205 mln zł (Akt notarialny Rep A nr 4149/2015). W wskutek aportu kapitał zakładowy spółki ANTWERP Sp. z o.o. –XXXIV – Spółka komandytowo akcyjna został podwyższony do kwoty 150 tys. zł. Nadwyżka wartości aportu nad wartością nominalną objętych akcji została przelana na kapitał zapasowy.

W dniu 8.09.2015 roku ANTWERP Sp. z o.o. nabyła 100% udziałów w spółce TERCEIRA Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, przy ul. Syta 99B/6, zarejestrowanej w KRS pod numerem 0000535948. Kapitał zakładowy spółki wynosi 5 tys. zł.

W dniu 26.10.2015 roku ANTWERP Sp. z o.o. -XXXIV-S.K.A z siedzibą we Wrocławiu nabyła od TERCEIRA Sp. z o.o. obligacje:

- 20 niezabezpieczonych obligacji imiennych serii A o łącznej wartości nominalnej 200.000 tys. zł., za łączną cenę emisyjną równą wartości nominalnej obligacji,
- 17 niezabezpieczonych obligacji imiennych serii B o łącznej wartości nominalnej 6.800 tys. zł., za łączną cenę emisyjną równą wartości nominalnej obligacji.

Prawa wynikające z obligacji przeszły na ANTWERP Sp. z o.o. -XXXIV-S.K.A z dniem 26 października 2015 r. TERCEIRA Sp. z o.o. zobowiązała się do wykupu obligacji w dniu 31 października 2020 r. Wykup obligacji nastąpi poprzez zapłatę na rzecz ANTWERP Sp. z o.o. -XXXIV-S.K.A wartości nominalnej obligacji wraz z należnymi odsetkami. Obligacje są oprocentowane według stopy procentowej 4%, w stosunku rocznym, przez cały okres ważności obligacji, aż do dnia wykupu.

Jednocześnie w dniu 26.10.2015 r. ANTWERP Sp. z o.o. -XXXIV-S.K.A zawarła z TERCEIRA Sp. z o.o. umowę, na mocy której w celu zwolnienia się z zobowiązania do zapłaty wierzytelności w kwocie 206 800 tys. zł. z tytułu nabycia obligacji wyemitowanych przez TERCEIRA Sp. z o.o., ANTWERP Sp. z o.o. -XXXIV-S.K.A przeniosła na Terceira Sp. z o.o. przedsiębiorstwo obejmujące zespół składników materialnych i niematerialnych, przeznaczonych do prowadzenia działalności gospodarczej o wartości 206.800 tys. zł. Głównymi składnikami przedsiębiorstwa ANTWERP Sp. z o.o. -XXXIV-S.K.A były prawa do własności znaku towarowego oraz prawa do nieruchomości położonych we Wrocławiu, Przemysłu i Krakowie.

W dniu 7.12.2015 roku ANTWERP Sp. z o.o. -XXXIV-S.K.A nabyła od ANTWERP Sp. z o.o. 100% udziałów w spółce TERCEIRA Sp. z o.o.

W dniu 7.12.2015 roku nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego spółki TERCEIRA Sp. z o.o. z 5 tys. zł do 55 tys. zł. 100% udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym TERCEIRA Sp. z o.o. objęła ANTWERP Sp. z o.o. -XXXIV-S.K.A w zamian za wkład pieniężny w kwocie 207 600 tys. zł. Nadwyżka wartości wkładu pieniężnego nad wartość nominalną objętych udziałów została przekazana na kapitał zapasowy spółki.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Spółkę w podmiotach zależnych jest równy udziałowi Spółki w kapitałach tych jednostek.

2. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

2.1. Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Klasyfikacja umów leasingowych

Spółka dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

2.2. Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości aktywów

Spółka przeprowadziła analizę utraty wartości zapasów. Skutki przeprowadzonej wyceny zapasów zaprezentowano w nocie 22. do sprawozdania finansowego.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wyceny się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Spółka kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych został przedstawiony w nocie 35.2.

Wycena rezerw

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 16.1.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

3. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Spółkę w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania, bądź istotnego ograniczenia przez nią dotychczasowej działalności.

Niniejsze sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach złotych (tysięcy zł.).

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, za wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych, pochodnych instrumentów finansowych oraz aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy.

W celu pełnego zrozumienia sytuacji finansowej i wyników działalności Fabryk Mebli „FORTE” S.A. jako Jednostki Dominującej w Grupie Kapitałowej niniejsze sprawozdanie finansowe powinno być czytane łącznie z rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym za okres zakończony 31 grudnia 2015 r.

Sprawozdania te będą dostępne na stronie internetowej Spółki pod adresem www.forte.com.pl w terminie zgodnym z raportem bieżącym dotyczącym terminów przekazania raportu rocznego i skonsolidowanego raportu rocznego za 2015 rok.

Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Spółkę działalność, w zakresie stosowanych przez Spółkę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutą pomiaru Spółki oraz walutą sprawozdawczą niniejszego sprawozdania finansowego jest złoty polski.

4. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości oraz korekty błędów

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego za 2015 roku są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu rocznego sprawozdania finansowego za 2014 rok, z wyjątkiem zmian opisanych poniżej.

Następujące nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej obowiązują od 1 stycznia 2016 roku:

- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (*Annual Improvements 2010-2012*)
- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (*Annual Improvements 2011-2013*)

- Zmiana do MSR 19 *Plany określonych świadczeń – składki pracowników*
- Interpretacja KIMSF 21 *Daniny publiczne*

Ich zastosowanie nie miało wpływu na wyniki działalności i sytuację finansową Grupy, a skutkowało jedynie zmianami stosowanych zasad rachunkowości lub ewentualnie rozszerzeniem zakresu niezbędnych ujawnień czy też zmianą używanej terminologii.

Główne konsekwencje zastosowania nowych regulacji:

- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (*Annual Improvements 2010-2012*)

W dniu 12 grudnia 2013 roku zostały opublikowane kolejne zmiany do siedmiu standardów wynikające z projektu proponowanych zmian do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej opublikowanego w maju 2012 roku. Mają one zastosowanie przeważnie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 roku lub później.

W wyniku dokonanego przeglądu MSSF wprowadzono następujące drobne poprawki do 7 standardów:

- w MSSF 2 *Płatności w formie akcji* skorygowano definicje „warunki nabycia uprawnień” oraz „warunku rynkowego” oraz wprowadzono dwie nowe definicje „warunku wykonania” oraz „warunku usługi – w MSSF 3 *Połączenia jednostek gospodarczych* doprecyzowano, że ujęte zobowiązanie z tytułu zapłaty warunkowej spełniające definicję zobowiązania finansowego, podlega wycenie na dzień kończący okres sprawozdawczy do wartości godziwej a skutek wyceny ujmuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat,
- w MSSF 8 *Segmenty operacyjne* wprowadza m.in. wymóg ujawniania informacji na temat osądu kierownictwa zastosowanych do kryteriów łączenia segmentów operacyjnych, o których mowa w par. 12 MSSF 8, łącznie z krótkim opisem tych segmentów oraz wykorzystanych wskaźników wskazujących na podobne cechy gospodarcze połączonych na tej podstawie segmentów,
- w MSSF 13 *Wartość godziwa* wprowadzono uściślenie do *Uzasadnienia Wniosków do MSSF 13*, wyjaśniające że usunięcie z MSSF 9 i MSR 39 odpowiednio paragrafów B5.4.12 and AG79, nie powinno być błędnie interpretowane jako zamiar Rady usunięcia możliwości wyceny krótkoterminowych należności i zobowiązań handlowych wycenianych obecnie w wartości nominalnej, wynikającej z faktury,
- w MSR 16 *Rzeczowe aktywa trwałe* i MSR 38 *Wartości niematerialne* doprecyzowano informację nt. sposobu korygowania wartości bilansowej i umorzenia składników aktywów trwałych wycenianych na kolejne dni kończące okresy sprawozdawcze,
- w MSR 24 *Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych* dodano zapis doprecyzowujący definicję ustalania powiązań pomiędzy podmiotami.

Zastosowanie zmienionych standardów nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

Spółka ocenia, że powyższe poprawki będą miały wpływ na dodatkowe ujawnienia wynikające ze zmienionego MSSF 8 *Segmenty operacyjne*.

- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (*Annual Improvements 2011-2013*)

W dniu 12 grudnia 2013 roku zostały opublikowane kolejne zmiany do czterech standardów wynikające z projektu proponowanych zmian do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej opublikowanego w listopadzie 2012 roku. Mają one zastosowanie przeważnie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 roku lub później.

W wyniku dokonanego przeglądu MSSF wprowadzono drobne poprawki do następujących standardów:

- MSSF 1 *Zastosowanie MSSF po raz pierwszy*,
- MSSF 3 *Połączenia jednostek gospodarczych*
- MSSF 13 *Wartość godziwa*,
- MSR 40 *Nieruchomości inwestycyjne*.

Zastosowanie zmienionych standardów nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki

- Zmiana do MSR 19 *Plany określonych świadczeń – składki pracowników*

Zmiana została opublikowana w dniu 21 listopada 2013 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 roku lub później. Zmiany doprecyzowują, i w niektórych przypadkach, upraszczają, zasady rachunkowości dla składerek pracowników (lub innych stron trzecich) wnoszonych do planów określonych świadczeń.

Zastosowanie zmienionego standardu nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki ze względu na brak planów określonych świadczeń, które wiązałyby się ze składkami pracowników.

Interpretacja KIMSF 21 *Daniny publiczne*

Interpretacja zawiera wytyczne w zakresie identyfikacji momentu powstania obowiązku ujęcia w księgach rachunkowych jednostki zobowiązań z tytułu poniesienia niektórych opłat na rzecz Państwa, innych niż objętych obecnymi MSSF, np. MSR 12 *Podatek dochodowy*. W niektórych jurysdykcjach, uregulowania dotyczące wybranych opłat wskazują na istnienie zależności pomiędzy powstaniem obowiązku do zapłaty podatku a wystąpieniem konkretnych zdarzeń. Ze względu na złożony charakter tych uregulowań, jednostki nie zawsze miały jasność co do właściwego momentu rozpoznania w księgach rachunkowych odnośnego zobowiązania. Zgodnie z nową interpretacją jako zdarzenie obligujące do rozpoznania zobowiązania do poniesienia opłaty na rzecz Państwa należy traktować działanie, które bezpośrednio wywołuje taki obowiązek. Jeśli np. obowiązek poniesienia opłaty jest uzależniony od uzyskania przychodów w bieżącym okresie, to działaniem wywołującym ten obowiązek jest generowanie przychodu w okresie bieżącym. Jak wskazał Komitet ds. Interpretacji, jednostka nie ma bowiem zwyczajowego obowiązku do zapłaty zobowiązania w związku ze swoimi przyszłymi działaniami, pomimo tego, że jednostka nie ma realnej możliwości zaprzestania prowadzenia danej działalności w przyszłości. Podkreślono, że zobowiązanie do poniesienia opłaty należy ujmować sukcesywnie, jeśli zdarzenie wywołujące obowiązek zachodzi przez jakiś okres czasu.

Zastosowanie interpretacji nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

Zarówno w bieżącym okresie sprawozdawczym, jak i w okresie porównawczym, nie miała miejsca korekta błędów

5. Zmiany w istniejących standardach oraz nowe regulacje nie obowiązujące dla okresów rozpoczynających się od 1 stycznia 2016 roku

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Spółka nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie.

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie na dzień bilansowy:

- MSSF 9 *Instrumenty finansowe*

Nowy standard został opublikowany w dniu 24 lipca 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później. Celem standardu jest uporządkowanie klasyfikacji aktywów finansowych oraz wprowadzenie jednolitych zasad podejścia do oceny utraty wartości dotyczących wszystkich instrumentów finansowych. Standard wprowadza również nowy model rachunkowości zabezpieczeń w celu ujednolicenia zasad ujmowania w sprawozdaniach finansowych informacji o zarządzaniu ryzykiem.

Spółka zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2018 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu. Spółka rozpoczęła analizę skutków wdrożenia nowego standardu.

- MSSF 14 *Regulatory Deferral Accounts*

Nowy standard został opublikowany w dniu 30 stycznia 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Nowy standard ma charakter przejściowy w związku z toczącymi się pracami RMSR nad uregulowaniem sposobu rozliczania operacji w warunkach regulacji cen. Standard wprowadza zasady ujmowania aktywów i zobowiązań powstałych w związku z transakcjami o cenach regulowanych w przypadku gdy jednostka podejmie decyzję o przejściu na MSSF.

Spółka zastosuje nowy standard nie wcześniej niż z dniem ustalonym przez Unię Europejską jako data wejścia w życie tego standardu. Ze względu na przejściowy charakter standardu Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać formalnej procedury zatwierdzenia standardu i poczekać na docelowy standard.

Zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- MSSF 15 *Przychody z umów z klientami*

Nowy ujednolicony standard został opublikowany w dniu 28 maja 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku (pierwotnie 2017 roku) lub później i dozwolone jest jego wcześniejsze

zastosowanie. Standard ustanawia jednolite ramy ujmowania przychodów i zawiera zasady, które zastępują większość szczegółowych wytycznych w zakresie ujmowania przychodów istniejących obecnie w MSSF, w szczególności, w MSR 18 Przychody, MSR 11 Umowy o usługę budowlaną oraz związanych z nimi interpretacjach. W dniu 11 września 2015 roku Rada Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości opublikowała projekt zmian w przyjętym standardzie odraczający o rok datę wejścia w życie tego standardu.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu. Spółka rozpoczęła analizę skutków wdrożenia nowego standardu.

- *MSSF 16 Leasing*

Nowy standard został opublikowany w dniu 13 stycznia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później i dozwolone jest jego wcześniejsze zastosowanie (ale pod warunkiem równoczesnego zastosowania MSSF 15). Standard zastępuje dotychczasowe regulacje dotyczące leasingu (m.in. MSR 17) i diametralnie zmienia podejście do umów leasingowych o różnym charakterze, nakazując leasingobiorcą wykazywanie w bilansach aktywów i zobowiązań z tytułu zawartych umów leasingowych, niezależnie od ich rodzaju.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu. Spółka rozpoczęła analizę skutków wdrożenia nowego standardu.

- *Zmiany w MSSF 11 Ujmowanie nabycia udziałów we wspólnych działaniach*

Zmiany w MSSF 11 zostały opublikowane w dniu 6 maja 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Celem zmian jest przedstawienie szczegółowych wytycznych wyjaśniających sposób ujęcia transakcji nabycia udziałów we wspólnych działaniach, które stanowią przedsięwzięcie. Zmiany wymagają, aby stosować zasady identyczne do tych, które stosowane są w przypadku połączeń jednostek.

Zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- *Zmiany w MSR 16 i MSR 38 Wyjaśnienia w zakresie akceptowanych metod ujmowania umorzenia i amortyzacji*

Zmiany w MSSF 16 *Rzeczowe aktywa trwałe* i MSR 38 *Wartości niematerialne* zostały opublikowane w dniu 12 maja 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiana stanowi dodatkowe wyjaśnienia w stosunku do dozwolonych do stosowania metod amortyzacji. Celem zmian jest wskazanie, że metoda naliczania umorzenia rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych oparta na przychodach nie jest właściwa, jednak w przypadku wartości niematerialnych metoda ta może być zastosowana w określonych okolicznościach.

Zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- *Zmiany w MSR 27: Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych*

Zmiany w MSR 27 zostały opublikowane w dniu 12 sierpnia 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiany przywracają w MSSF opcję ujmowania w jednostkowych sprawozdaniach finansowych inwestycji w jednostki zależne, wspólne przedsięwzięcia i jednostki stowarzyszone za pomocą metody praw własności. W przypadku wyboru tej metody należy ją stosować dla każdej inwestycji w ramach danej kategorii.

Zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- *Zmiany w MSSF 10 i MSR 28: Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem*

Zmiany w MSSF 10 i MSR 28 zostały opublikowane w dniu 11 września 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później (termin wejścia w życie obecnie został odroczony bez wskazania daty początkowej). Zmiany doprecyzowują rachunkowość transakcji, w których jednostka dominująca traci kontrolę nad jednostką zależną, która nie stanowi „biznesu” zgodnie z definicją określoną w MSSF 3 „Połączenia jednostek”, w drodze sprzedaży wszystkich lub części udziałów w tej jednostce zależnej do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia ujmowanego metodą praw własności.

Spółka zastosuje nowy standard nie wcześniej niż z dniem ustalonym przez Unię Europejską jako data wejścia w życie tego standardu. Aktualnie Komisja Europejska postanowiła odroczyć formalną procedurę zatwierdzenia standardu.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu.

- *Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2012-2014)*

W dniu 25 września 2014 r. w wyniku dokonanego przeglądu MSSF wprowadzono drobne poprawki do następujących 4 standardów:

- MSSF 5 Aktywa przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana, w zakresie przeklasyfikowania aktywów lub grupy do zbycia z „przeznaczonych do sprzedaży” do „posiadanych w celu przekazania właścicielom” i odwrotnie,
- MSSF 7 Instrumenty finansowe: ujawnienia, m.in. w zakresie zastosowania zmian do MSSF 7 odnośnie kompensowania aktywów i zobowiązań finansowych do śródrocznych skróconych sprawozdań finansowych,
- MSR 19 Świadczenia pracownicze, w zakresie waluty „obligacji korporacyjnych wysokiej jakości” wykorzystywanych do ustalenia stopy dyskonta,
- MSR 34 Śródroczna sprawozdawczość finansowa, w zakresie doprecyzowania, w jaki sposób wskazać, że ujawnienia wymagane przez par. 16A MSR 34 zostały zamieszczone w innym miejscu raportu śródrocznego.

Mają one zastosowanie przeważnie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r. lub później. Spółka zastosuje zmienione standardy w zakresie dokonanych zmian od 1 stycznia 2016 r., chyba że przewidziano inny okres ich wejścia w życie. Spółka ocenia, że zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki, z wyjątkiem poprawki do MSR 34, która może skutkować dodatkowymi ujawnieniami w śródrocznych sprawozdaniach finansowych Spółki.

- *Zmiany w MSR 1: Inicjatywa w sprawie ujawnień*

W dniu 18 grudnia 2014 roku w ramach dużej inicjatywy mającej na celu poprawę prezentacji i ujawnień w raportach finansowych opublikowano zmiany do MSR 1. Zmiany te mają służyć dalszemu zachęcaniu jednostek do stosowania profesjonalnego osądu w określaniu jakie informacje ujawnić w ich sprawozdaniach finansowych. Przykładowo, zmiany doprecyzowują, że istotność dotyczy całości sprawozdań finansowych oraz, że zawarcie nieistotnych informacji może zredukować użyteczność ujawnień *stricte* finansowych. Ponadto, zmiany doprecyzowują, że jednostki powinny stosować profesjonalny osąd przy określaniu w jakim miejscu i w jakiej kolejności prezentować informacje przy ujawnianiu informacji finansowych.

Opublikowanym zmianom towarzyszy też projekt zmian do MSR 7 *Sprawozdanie z przepływów pieniężnych*, który zwiększa wymogi ujawnień odnośnie przepływów z działalności finansowej oraz środków pieniężnych i ich ekwiwalentów jednostki.

Zmiany mogą być zastosowane niezwłocznie, a obowiązkowo dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Spółka zastosuje zmiany od 1 stycznia 2016 roku, a ich skutkiem może być zmiana zakresu i/lub formy ujawnień prezentowanych w sprawozdaniu finansowym.

- *Zmiany w MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28: Jednostki inwestycyjne: zastosowanie wyjątku z konsolidacji*

Zmiany w MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 zostały opublikowane w dniu 18 grudnia 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Ich celem jest doprecyzowanie wymogów w zakresie rachunkowości jednostek inwestycyjnych.

Spółka ocenia, że zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

- *Zmiany w MSR 12: Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu niezrealizowanych strat.*

Zmiany w MSR 12 zostały opublikowane w dniu 19 stycznia 2016 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub później. Ich celem jest doprecyzowanie wymogów w zakresie ujmowania aktywów z tytułu podatku odroczonego dotyczących dłużnych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

Spółka ocenia, że zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, interpretacji oraz zmian do nich, które na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania przez UE:

- MSSF 9 *Instrumenty finansowe* opublikowany w dniu 24 lipca 2014 roku,
- MSSF 14 *Regulatory Deferral Accounts* opublikowany w dniu 30 stycznia 2014 roku,
- MSSF 15 *Przychody z umów z klientami* opublikowany w dniu 28 maja 2014 roku,
- MSSF 16 *Leasing* opublikowany w dniu 13 stycznia 2016 roku,
- Zmiany w MSSF 10 i MSR 28: *Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem* opublikowane w dniu 11 września 2014 roku,
- Zmiany w MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28: *Jednostki inwestycyjne: zastosowanie wyjątku z konsolidacji* opublikowane w dniu 18 grudnia 2014 roku,

- Zmiany w MSR 12: *Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu niezrealizowanych strat* opublikowany w dniu 19 stycznia 2016 roku.

6. Istotne zasady rachunkowości

6.1. Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach

Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach wykazywane są według kosztu historycznego zgodnie z MSR 27 skorygowanego o odpisy z tytułu utraty wartości ustalane wg zasad określonych w MSR 36.

6.2. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy gotówkowe przez szacowany okres użytkowania instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana do rachunku zysków i strat przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

6.3. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji Spółki w danym okresie sprawozdawczym.

6.4. Leasing

Spółka jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Spółkę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez szacowany okres użytkowania środka trwałego. Przy braku wystarczającej pewności, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, dany składnik aktywów amortyzuje się przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub szacowany okres użytkowania.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Spółka jako leasingodawca

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Spółka jako leasingodawca zawiera umowy na wynajem lokali w nieruchomościach inwestycyjnych. Wpłaty z tytułu takich umów ujmowane są na bieżąco w przychodach w rachunku zysków i strat.

6.5. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

W przypadku jednostek, których walutą funkcjonalną jest złoty transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów / kosztów finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

	31 grudnia 2015 roku	31 grudnia 2014 roku
USD	3,9011	3,5072
EUR	4,2615	4,2623
CHF	3,9394	3,5447
GBP	5,7862	5,4648

6.6. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu środków trwałych są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia takiego środka. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

Pozostałe koszty finansowe ujmowane są jako koszt okresu.

6.7. Odprawy emerytalne

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy Spółki mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Spółka tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą.

Według MSR 19 odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuarium. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i stopy wzrostu płac. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Koszty świadczeń są podzielone na następujące składniki:

- koszty bieżącego zatrudnienia (zmiana rezerw wynikająca z narastania zobowiązań w ciągu okresu wynikającego z przyrastania stażów pracy oraz wieku pracowników)
- koszty odsetkowe (przyrost zobowiązań związany ze stopą procentową; jest produktem wartości zobowiązań z początku roku i stopy procentowej użytej do dyskonta)
- zysk/strata aktuarialna jest to zmiana wynikająca z różnic pomiędzy przyjętymi założeniami a ich realizacją oraz ze zmiany przyjętych do wyliczeń parametrów i założeń

Spółka prezentuje dwa pierwsze składniki kosztów określonych świadczeń w wyniku finansowym.

Przeszacowania ujęte w pozostałych całkowitych dochodach zostają natychmiast odzwierciedlone w zyskach zatrzymanych i nie będą podlegać przeniesieniu do rachunku zysków i strat.

6.8. Płatności w formie akcji własnych**Transakcje rozliczane w instrumentach kapitałowych**

Koszt transakcji rozliczanych z pracownikami w instrumentach kapitałowych jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej na dzień przyznania praw. Wartość godziwa ustalana jest przez niezależnego rzeczoznawcę w oparciu o model Blacka-Scholesa. Przy wycenie transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych uwzględnia się wyłącznie czynniki rynkowe.

Koszt transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych jest ujmowany wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w okresie, w którym spełnione zostały warunki dotyczące efektywności/wyników, kończącym się w dniu, w którym określone pracownicy zdobędą pełne uprawnienia do świadczeń („dzień nabycia praw”). Skumulowany koszt ujęty

z tytułu transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych na każdy dzień bilansowy do dnia nabycia praw odzwierciedla stopień upływu okresu nabywania praw oraz liczbę nagród, do których prawa – w opinii zarządu Spółki na ten dzień, opartej na możliwie najlepszych szacunkach liczby instrumentów kapitałowych – zostaną ostatecznie nabyte.

Żadne koszty nie są ujmowane z tytułu nagród, do których prawa nie zostaną ostatecznie nabyte, z wyjątkiem nagród, w przypadku których nabycie praw zależy od warunków rynkowych, które są traktowane jako nabyte bez względu na fakt spełnienia uwarunkowań rynkowych, pod warunkiem spełnienia wszystkich innych warunków dotyczących efektywności.

W przypadku modyfikacji warunków przyznawania nagród rozliczanych w instrumentach kapitałowych, w ramach spełnienia wymogu minimum ujemne koszty, jak w przypadku gdyby warunki te nie uległy zmianie. Ponadto, ujemne koszty z tytułu każdego wzrostu wartości transakcji w wyniku modyfikacji, wycenione na dzień zmiany.

W przypadku anulowania nagrody rozliczanej w instrumentach kapitałowych, jest ona traktowana w taki sposób, jakby prawa do niej zostały nabyte w dniu anulowania, a wszelkie jeszcze nieuwjęte koszty z tytułu nagrody są niezwłocznie ujemne. Jednakże w przypadku zastąpienia anulowanej nagrody nową nagrodą – określoną jako nagroda zastępcza w dniu jej przyznania, nagroda anulowana i nowa nagroda są traktowane tak, jakby stanowiły modyfikację pierwotnej nagrody, tj. w sposób opisany w paragrafie powyżej. W bieżącym okresie sprawozdawczym oraz w okresie porównywalnym nie rozliczano transakcji w instrumentach kapitałowych.

6.9. Podatki

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i pasywów a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujemna jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujemne są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujemny w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujemny do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty i aktywa są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część kosztów nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

6.10. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Spółka kwalifikuje do środków trwałych nadane w drodze decyzji administracyjnej prawo wieczystego użytkowania gruntów, które traktowane jest na równi z gruntem nabytym, uznając, iż spełnia ono definicję aktywów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Rok 2015	Rok 2014
Budynki i budowle	25 – 50 lat	25 – 50 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	5 – 50 lat	5 – 50 lat
Urządzenia biurowe	3 – 10 lat	3 – 10 lat
Środki transportu	5 – 10 lat	5 – 10 lat
Komputery	3 – 5 lat	3 – 5 lat
Inwestycje w obcych środkach trwałych	5 – 10 lat	5 – 10 lat

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie i w razie konieczności – koryguje z efektem od początku właśnie zakończonego roku obrotowego.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

6.11. Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Wartość bilansowa składnika aktywów obejmuje koszt wymiany części składowej nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości.

Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym powstały.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela, zawarcie umowy leasingu operacyjnego lub zakończenie budowy/ wytworzenia nieruchomości inwestycyjnej. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela – staje się nieruchomością inwestycyjną, Spółka stosuje zasady opisane w części *Rzeczowe aktywa trwałe* aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

W przypadku przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do aktywów wykorzystywanych przez właściciela lub do zapasów, domniemany koszt takiego składnika aktywów, który zostanie przyjęty dla celów jego ujęcia w innej kategorii jest równy wartości godziwej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany jej sposobu użytkowania.

6.12. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają rozpoznania dla kosztów prac badawczych i rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Spółka ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujemnie się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od początku właśnie zakończonego roku obrotowego.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do wartości niematerialnych Spółki przedstawia się następująco:

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Inne
Okresy użytkowania	Dla patentów i licencji użytkowanych na podstawie umowy zawartej na czas określony, przyjmuje się ten okres uwzględniając dodatkowy okres, na który użytkowanie może być przedłużone	5 lat	5 lat
Wykorzystana metoda amortyzacji	Amortyzowane przez okres umowy –metodą liniową	Metodą liniową	Metodą liniową
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Nabyte	Nabyte

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Inne
Weryfikacja pod kątem utraty wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich usunięcia z bilansu.

6.13. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją jakiekolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość tę ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w pozostałych kosztach operacyjnych.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmują się niezwłocznie jako przychód w rachunku zysków i strat. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

6.14. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe i grupy do zbycia klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa Spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Aktywa trwałe (i grupy do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: pierwotnej wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa przeznaczone do zbycia (lub grupa do zbycia) prezentowana jest w osobnej pozycji aktywów. Jeżeli z grupą do zbycia związane są zobowiązania, jakie będą przekazane w transakcji sprzedaży łącznie z grupą do zbycia, zobowiązania te prezentowane są jako osobna pozycja zobowiązań.

6.15. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Koszty poniesione na doprowadzenie każdego składnika zapasów do jego aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – są ujmowane w następujący sposób:

Materiały	– w cenie nabycia ustalonej metodą średniej ważonej;
Produkty gotowe i produkty w toku	– koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego.
Towary	– w cenie nabycia ustalonej metodą średniej ważonej;

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

6.16. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki udzielone i należności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to inwestycje o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Spółka zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa finansowe nabyte w celu generowania zysku dzięki krótkoterminowym wahaniom ceny są klasyfikowane jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Instrumenty pochodne są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są to instrumenty wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające w ramach rachunkowości zabezpieczeń. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat jako pozostałe przychody lub koszty operacyjne. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy zaliczane są do aktywów obrotowych.

Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub wydzielenie wbudowanych instrumentów pochodnych jest wyraźnie zakazane. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione:

- (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub
- (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub
- (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Pożyczki udzielone i należności

Pożyczki udzielone i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Są one wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Wszystkie pozostałe aktywa finansowe są aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, bez potrącania kosztów transakcji, z uwzględnieniem wartości rynkowej na dzień bilansowy. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób) a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, odnosi się na kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości odnosi się do rachunku zysków i strat jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniony w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Spółka traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

6.17. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu skapitalizowanych należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się bezpośrednio lub poprzez rezerwę. Kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Spółka ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Spółka włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i – w przypadku aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej – amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat, zostaje wyśięgowana z kapitału własnego i przeniesiona do rachunku zysków i strat. Nie można ujmować w rachunku zysków i strat odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży, chyba że w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

6.18. Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli wszystkie z następujących warunków są spełnione:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany;
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego;
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są odnoszone do rachunku zysków i strat.

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSR 39 cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuacje, gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.

Oceny, czy dany wbudowany instrument pochodny podlega wydzieleniu Spółka dokonuje na moment jego początkowego ujęcia.

6.19. Pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne, z których korzysta Spółka w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut, to kontrakty walutowe typu forward oraz zerokosztowe strategie opcyjne. Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe na dzień bilansowy wyceniane są do wartości godziwej. Zysk lub stratę ujmuje się wówczas w rachunku zysków i strat, chyba że, dany instrument pochodny został wyznaczony jako instrument zabezpieczający w rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku moment wykazania zysku lub straty zależy od charakteru powiązania zabezpieczającego.

Instrumenty pochodne prezentuje się jako aktywa, gdy ich wartość per saldo jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość per saldo jest ujemna.

6.20. Rachunkowość zabezpieczeń

Spółka stosuje metodę rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, która polega na zabezpieczeniu planowanych przychodów ze sprzedaży, z którymi wiąże się ryzyko walutowe wpływające na rachunek zysków i strat i którego wystąpienie jest wysoce prawdopodobne.

Głównym celem rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych jest zabezpieczenie przychodów operacyjnych przed zmianami kursu walutowego między datą powstania ekspozycji walutowej i transakcji zabezpieczającej a datą realizacji ekspozycji i transakcji zabezpieczającej.

Spółka stosuje do zabezpieczenia przyszłych transakcji walutowych:

- a/ kontrakty forward,
- b/ symetryczne strategie opcyjne.

Instrumenty zabezpieczające są, co do zasady utrzymywane do daty zapadalności. W wyjątkowych sytuacjach, jeżeli zajdzie uzasadniona potrzeba, Spółka może podjąć decyzję o rolowaniu instrumentu zabezpieczającego.

Zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających zalicza się, się do kapitałów własnych Spółki w pozycji kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających. W momencie realizacji zabezpieczanego przychodu ze sprzedaży zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających ujmowane są w bieżącym wyniku finansowym w pozycji przychody ze sprzedaży dla części efektywnej oraz zyski (straty) z pochodnych instrumentów finansowych – dla części nieefektywnej.

Spółka w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia.

Nie rzadziej niż na dzień rozpoczęcia zabezpieczenia oraz na dzień kończący rok obrotowy, dokonuje się oceny efektywności prospektywnej porównując skumulowaną zmianę wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego do skumulowanej zmiany wartości przyszłych przepływów.

Na koniec każdego miesiąca dokonuje się pomiaru efektywności zabezpieczania - efektywność retrospektywna- porównując skumulowaną zmianę wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego do skumulowanej zmiany wartości przyszłych przepływów pieniężnych oszacowaną na podstawie danych dotyczących rynku walutowego z dnia wyceny.

Efektywność uznaje się za wysoką o ile mieści się w przedziale 80%-125%.

Spółka zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany, zrealizowany lub gdy nie spełnia kryteriów rachunkowości zabezpieczeń oraz gdy Spółka unieważni powiązanie zabezpieczające. Wówczas skumulowane zyski lub straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego ujęte

w kapitałach pozostają w nich do momentu zajścia planowanej transakcji. Jeżeli transakcja nie będzie realizowana, skumulowany wynik netto ujęty w kapitałach przenoszony jest niezwłocznie do rachunku zysków i strat.

6.21. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług, których termin zapadalności wynosi zazwyczaj od 1 do 3 miesięcy, są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności.

Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne. Należności nieściągalne są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie stwierdzenia ich nieściągalności.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

6.22. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym 3 miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

6.23. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Zyski i straty są ujmowane w rachunku zysków i strat z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku naliczania kosztu metodą efektywnej stopy procentowej.

6.24. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w rachunku zysków i strat jako pozostałe koszty lub przychody operacyjne.

Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Spółka wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Spółka ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Spółka ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstająca z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w rachunku zysków i strat.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

6.25. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

7. Informacje dotyczące segmentów działalności

Od 1 stycznia 2009 obowiązuje nowy MSSF 8 „Segmenty operacyjne”. Zgodnie z wymogami niniejszego standardu, należy identyfikować segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów Spółki, które są regularnie weryfikowane przez osoby decydujące o przydzieleniu zasobów do danego segmentu i oceniające jego wyniki finansowe.

Zarząd dokonał szczegółowej analizy możliwości oraz zasadności wydzielenia segmentów operacyjnych w oparciu o MSSF 8. Wewnętrzne analizy i raporty dla potrzeb zarządczych Spółki bazują na geograficznych kierunkach sprzedaży. Zasadniczo do każdego kierunku sprzedaży jest przypisana osoba, która bezpośrednio odpowiada za realizację planów sprzedaży oraz wyniki finansowe.

W związku z tym, iż dla kierunków sprzedaży nie ma możliwości uzyskania oddzielnych informacji finansowych, które podlegałyby obowiązkowi ujawnienia, Zarząd Spółki podjął decyzję o nie wydzieleniu segmentów operacyjnych w rozumieniu MSSF 8.

8. Sezonowość działalności

W przychodach ze sprzedaży Spółki w skali roku obserwowana jest sezonowość.

Poniżej zaprezentowano wartość przychodów ze sprzedaży osiągnięte na przestrzeni ostatnich dwóch lat:

	Przychody ze sprzedaży produktów, materiałów, towarów i usług	Przychody ze sprzedaży- udział %
I kwartał 2015	254 932	26,70%
II kwartał 2015	190 707	19,98%
III kwartał 2015	223 886	23,45%
IV kwartał 2015	285 181	29,87%
Razem 2015	954 706	100,00%
I kwartał 2014	211 980	25,80%
II kwartał 2014	189 757	23,10%
III kwartał 2014	189 395	23,05%
IV kwartał 2014	230 499	28,05%
Razem 2014	821 631	100,00%

9. Przychody i koszty**9.1. Przychody ze sprzedaży i struktura geograficzna.**

Przychody ze sprzedaży	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2015	31.12.2014
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	945 906	813 146
- produkty	927 273	798 578
- towary	11 081	8 611
- materiały	7 552	5 957
Przychody ze sprzedaży usług	8 800	8 485
Przychody netto ze sprzedaży, razem	954 706	821 631
Struktura geograficzna :		
- kraj	161 221	143 859
- eksport	793 485	677 772
Przychody netto ze sprzedaży, razem	954 706	821 631
- w tym od jednostek powiązanych	42 321	40 233

Informacje o wiodących klientach

Największymi odbiorcami wyrobów Spółki jest Roller GmbH (Niemcy) oraz Grupa Steinhoff International (Francja). Udziały obrotów każdego z ww. odbiorców przekroczyły 10% przychodów Spółki ogółem. Brak formalnych powiązań odbiorców z Emitentem.

9.2. Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2015	31.12.2014
Rozwiązanie odpisów aktualizujących majątek obrotowy	249	596
Aktualizacja wyceny nieruchomości inwestycyjnej	1 422	106
Dotacje	117	268
Odszkodowania i darowizny	4 232	881
Pozostałe	296	223
Pozostałe przychody operacyjne, razem	6 316	2 074

9.3. Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2015	31.12.2014
Utworzenie odpisów aktualizujących	113	588
Likwidacja oraz odpisy z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych	176	11
Złomowanie zapasów	5 944	2 613
Darowizny	321	722
Kary i odszkodowania	4 352	369
Koszty związane z usuwaniem szkód	2 231	195
Koszty sądowe	40	22
Strata ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	1 141	356
Koszty świadczeń pracowniczych	307	332
Niedobory inwentaryzacyjne	2 233	153
Pozostałe	287	178
Pozostałe koszty operacyjne, razem	17 145	5 539

9.4. Przychody finansowe

Przychody finansowe	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2015	31.12.2014
Dywidendy	5 418	4 486
Odsetki	993	1 704
Pozostałe	-	-
Przychody finansowe, razem	6 411	6 190

9.5. Koszty finansowe

Koszty finansowe	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2015	31.12.2014
Odsetki od kredytów i leasingu	1 113	843
Aktualizacja wartości aktywów finansowych	-	12
Prowizje od kredytów	72	80
Różnice kursowe od aktywów i zobowiązań finansowych	1 269	1 057
Pozostałe	6	14
Koszty finansowe, razem	2 460	2 006

9.6. Koszty według rodzajów

Koszty według rodzajów	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2015	31.12.2014
Amortyzacja	19 282	16 483
Zużycie materiałów i energii	456 083	402 406
Usługi obce	195 888	172 633
Podatki i opłaty	7 872	8 004
Wynagrodzenia	124 334	112 320
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	29 183	26 424
Opłaty licencyjne	6 718	-
Pozostałe koszty rodzajowe	8 719	6 043
	848 079	744 313
Zmiana stanu zapasów produktów i rozliczeń międzyokresowych	4 182	(20 785)
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	(4 671)	(1 651)
Koszty sprzedaży	(217 528)	(175 424)
Koszty ogólnego zarządu	(35 756)	(33 751)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	594 306	512 702
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	13 885	10 268
Koszt własny sprzedaży	608 191	522 970

9.7. Koszty amortyzacji ujęte w rachunku zysków i strat

		Za okres sprawozdawczy zakończony	
		31.12.2015	31.12.2014
Koszty amortyzacji w rachunku zysków i strat			
Koszty amortyzacji ujęte w:			
Koszcie własnym sprzedaży		15 197	12 880
Kosztach sprzedaży		2 378	2 211
Kosztach ogólnego zarządu		1 707	1 392
		19 282	16 483

9.8. Koszty świadczeń pracowniczych

		Za okres sprawozdawczy zakończony	
		31.12.2015	31.12.2014
Koszty świadczeń pracowniczych			
Koszty świadczeń pracowniczych ujęte w:			
Koszcie własnym sprzedaży		96 849	88 685
Kosztach sprzedaży		31 604	26 396
Kosztach ogólnego zarządu		25 064	23 663
		153 517	138 744

10. Podatek dochodowy

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku przedstawiają się następująco:

		Za okres sprawozdawczy zakończony	
		31.12.2015	31.12.2014
Bieżący podatek dochodowy			
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego		16 944	18 005
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych		(6)	2
Odroczony podatek dochodowy			
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych		(6 266)	(582)
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat		10 672	17 425

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2015 Spółka rozwiązała rezerwę na podatek odroczony w kwocie 5 599 tys. zł., dotyczący różnicy pomiędzy bilansową i podatkową wartością aktywów wniesionych aportem do spółki zależnej ANTWERP Sp. z o.o. –XXXIV – S.K.A.

Powodem rozwiązania rezerwy na podatek odroczony jest ustanie przesłanek do tworzenia rezerwy w związku ze zrównaniem wartości podatkowych i bilansowych aktywów na skutek transakcji aportowej.

10.1. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Spółki za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku przedstawia się następująco:

		Za okres sprawozdawczy zakończony	
		31.12.2015	31.12.2014
Zysk /(strata) przed opodatkowaniem		88 608	92 037
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19% (2014: 19%)		16 836	17 487

Korekty dotyczące odroczonego podatku dochodowego z lat ubiegłych	(6)	2
Nieujęte straty podatkowe	-	-
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	524	912
Spisane straty podatkowe	-	-
Przychody niebędące podstawą do opodatkowania	(1 083)	(976)
Różnice przejściowe z lat ubiegłych	(5 599)	-
Pozostałe	-	-
Podatek według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej 12,04 % (2014: 18,90%)	10 672	17 425
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w rachunku zysków i strat	10 672	17 425
Podatek dochodowy przypisany działalności zaniechanej	-	-
	77 936	74 612

10.2. Odroczonego podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

Odroczony podatek dochodowy		Bilans		Rachunek zysków i strat	
		Stan na dzień		Za okres sprawozdawczy zakończony	
Pozycja bilansu	Tytuł różnicy przejściowej	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego					
Rzeczowe aktywa trwałe	Przeszacowanie środków trwałych	11 289	15 665	(4 375)	721
Rzeczowe aktywa trwałe	Grunty w wieczystym użytkowaniu	1 901	2 137	(236)	-
Rzeczowe aktywa trwałe	Ulga inwestycyjna	135	182	(46)	(46)
Rzeczowe aktywa trwałe	Odpis aktualizujący środki trwałe	(1)	(1)	-	69
Należności/Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	Różnice kursowe	(730)	(194)	(535)	(196)
Rozliczenia międzyokresowe	Rozliczenia międzyokresowe	(3 012)	(2 909)	(104)	(1 167)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	Aktualizacja wartości należności	(430)	(523)	93	(8)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	Odszkodowania	248	-	248	-
Należności/ Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	Krótkoterminowe inwestycje finansowe	-	-	-	(106)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, Aktywa finansowe	Odsetki naliczone	5	4	-	(2)
Zapasy, należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	Przychody na warunkach Incoterms DDP i DAP	(862)	(780)	(82)	60
Rozliczenia międzyokresowe	Rezerwa na koszty transportu	129	125	4	10
Zapasy	Aktualizacja wartości zapasów	(519)	(576)	57	459
Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia	Rezerwy na odprawy emerytalne	(180)	(122)	(58)	(63)
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	Rezerwy na bonusy	(2 828)	(1 690)	(1 138)	(241)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Wynagrodzenia i narzuty na wynagrodzenia	(763)	(664)	(99)	(79)
Zobowiązania z tytułu dostaw i	Zobowiązania	(65)	(64)	(1)	(18)

usług oraz pozostałe zobowiązania	przeterminowane powyżej 30 dni				
Aktywa finansowe	Odpis aktualizujący udziały w jednostkach zależnych	(81)	(78)	(3)	(2)
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Pozostałe	32	23	9	27
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego		4 268	10 535		
Aktualizacja wyceny instrumentów ujęta w sprawozdaniu z całkowitych dochodów		1 078	927		
Rezerwa na świadczenia emerytalno-rentowe – część kapitałowa ujęta w sprawozdaniu z całkowitych dochodów		(475)	(521)		
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego, ogółem		4 871	10 941	(6 266)	(582)

Podatek odroczony w wysokości (45) tysięcy zł. dotyczący świadczeń pracowniczych i (150) tysięcy zł dotyczący rachunkowości zabezpieczeń, został odniesiony bezpośrednio na kapitały.

11. Rozliczenia podatkowe

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym. Spółka nie prowadzi działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej, co różnicowałoby zasady określania obciążeń podatkowych w stosunku do przepisów ogólnych w tym zakresie. Rok podatkowy jak i bilansowy pokrywają się z rokiem kalendarzowym.

12. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Spółka tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Spółki, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Spółka skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Spółki. Należności netto Spółki z tytułu Funduszu na dzień 31 grudnia 2015 roku wynoszą 34 tys. zł. (na dzień 31 grudnia 2014 roku: należności z tytułu Funduszu wyniosły 671 tys. zł).

Tabela poniżej przedstawia analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

	31.12.2015	31.12.2014
Środki trwałe wniesione do Funduszu	-	-
Pożyczki udzielone pracownikom	1 729	1 666
Środki pieniężne	1 525	1 839
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(3 220)	(2 834)
Saldo po skompensowaniu	34	671
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	3 294	2 921

13. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres, przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres, przypadającego na zwykłych akcjonariuszy przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję:

	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2015	31.12.2014
Zysk (strata) okresu z działalności kontynuowanej	77 936	74 612
Strata na działalności zaniechanej	-	-
Zysk (strata) okresu	77 936	74 612
Zysk (strata) okresu przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	77 936	74 612

	Stan na dzień	
	31.12.2015	31.12.2014
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	23 781 084	23 751 084
Wpływ rozwodnienia:	-	-
Obligacje zamienne na akcje	-	-
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	23 781 084	23 751 084

Zysk (strata) na jedną akcję przypadający Akcjonariuszom Spółki na koniec okresu (w złotych)	31.12.2015	31.12.2014
– podstawowy	3,28	3,14
– rozwodniony	3,28	3,14

W okresie między dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

14. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

Zarząd będzie proponował wypłatę dywidendy za 2015 rok, przeznaczając na to część zysku wygenerowanego w tym okresie. Na moment publikacji niniejszego sprawozdania, Zarząd Spółki nie przedstawił jeszcze szczegółów dotyczących wypłaty dywidendy.

Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 19 maja 2015 roku została podjęta decyzja o podziale zysku netto Spółki Dominującej za rok obrotowy 2014 w wysokości 74 612 tysięcy zł. z przeznaczeniem kwoty 47 502 tysiące zł. na wypłatę dywidendy oraz kwoty 27 110 tysięcy zł. na kapitał zapasowy. Wysokość dywidendy przypadającej na jedną akcję wyniosła 2 zł. Dzień prawa do dywidendy ustalono na 27 maja 2015 roku. Dywidenda została wypłacona w dniu 11 czerwca 2015 roku.

15. Leasing

15.1. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Spółka jako leasingobiorca na dzień 31 grudnia 2015 roku posiada umowy leasingu finansowego maszyn, urządzeń oraz środków transportu z opcją zakupu. Zabezpieczeniem przedmiotu leasingu są weksle in blanco.

Okresy, na jakie zostały zawarte umowy leasingu wynoszą: 60 miesięcy dla maszyn i urządzeń, 25 miesięcy dla środków transportu oraz 50 miesięcy dla sprzętu IT.

Wartość resztową ustalono w przedziale od 0,05% do 0,17% wartości początkowej przedmiotów leasingu dla maszyn i urządzeń, ok. 14% w przypadku budynków oraz 1% dla środków transportu oraz sprzętu IT.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku przyszłe minimalne opłaty leasingowe przedstawiają się następująco:

	Opłaty minimalne	
	31.12.2015	31.12.2014
W okresie 1 roku	1 071	1 357
W okresie od 1 do 2 lat	1 265	1 265
W okresie od 2 do 5 lat	9	1 440

Powyżej 5 lat	-	-
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	2 345	4 062
Minus koszty finansowe	(115)	(246)
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	2 230	3 816
krótkoterminowe	999	1 219
długoterminowe	1 231	2 597

15.2. Zobowiązania z tytułu umów leasingu operacyjnego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Spółka zawarła w roku sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2015 roku umowy leasingu operacyjnego środków transportu. Okres trwania umów wynosi 24 lub 36 miesięcy, wartość resztową skalkulowano na 30-35 % wartości początkowej przedmiotów leasingu.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	Opłaty minimalne	
	31.12.2015	31.12.2014
W okresie 1 roku	326	368
W okresie od 1 do 5 lat	200	269
Powyżej 5 lat	-	-
Przyszłe minimalne opłaty leasingowe ogółem	526	637

15.3. Należności z tytułu leasingu operacyjnego

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Spółka nie występuje w roli leasingodawcy. Dotychczas posiadane nieruchomości inwestycyjne, które były przedmiotem najmu długoterminowego zostały wniesione aportem do spółki zależnej ANTWERP Sp. z o.o. SKA.

	Stan na dzień	
	31.12.2015	31.12.2014
W okresie 1 roku	-	913
W okresie od 1 do 5 lat	-	2 078
Powyżej 5 lat	-	-
	-	2 991

16. Świadczenia pracownicze

16.1. Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Jednostka wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Kodeks Pracy. W związku z tym Spółka na podstawie wyceny dokonanej przez firmę aktuarialną tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych. Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli.

Główne założenia przyjęte przez aktuarium na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	Stan na dzień	
	31.12.2015	31.12.2014
Stopa dyskontowa (%)	2,9%	2,3%
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)	2,5%	2,5%
Wskaźnik rotacji pracowników	11,9-14,8%	11,4-13,7%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	3,5%	3,5%

	Zmiana stanu	
	2015	2014
Rezerwa na świadczenia emerytalne i rentowe		
Stan na 1 stycznia	3 382	2 611
Koszty odsetkowe	78	104
Koszty bieżącego zatrudnienia	361	273

Koszty przeszłego zatrudnienia i ograniczenia programu świadczeń	-	-
Wypłacone świadczenia	(132)	(45)
Aktuarialny zysk/(strata) ze zmian założeń demograficznych	(7)	16
Aktuarialny zysk/(strata) ze zmian założeń ekonomicznych	(211)	516
Aktuarialny zysk/(strata) z różnic pomiędzy założeniami a realizacją	(19)	(93)
Zyski/straty z rozliczenia programu świadczeń	-	-
Stan na 31 grudnia	3 452	3 382
W tym:		
długoterminowa	3 330	3 215
krótkoterminowa	122	167

Krótkoterminowa rezerwa na świadczenia emerytalne i rentowe została ujęta w pozycji zobowiązania krótkoterminowe/ rezerwy i rozliczenia międzyokresowe.

Kwoty ujmowane w całkowitych dochodach:

	2015	2014
Koszty świadczeń:		
Koszty bieżącego zatrudnienia	(361)	(273)
Koszt odsetkowy	(78)	(104)
Składniki kosztów programu ujęte w wyniku finansowym:	(439)	(377)
Aktuarialny zysk/(strata) ze zmian założeń demograficznych	7	(16)
Aktuarialny zysk/(strata) ze zmian założeń ekonomicznych	211	(516)
Aktuarialny zysk/(strata) z różnic pomiędzy założeniami a realizacją	19	93
Bieżące składniki kosztów programu ujęte w kapitałach własnych	237	(439)
Łączna kwota kosztów programu ujęta w kapitałach	676	(238)
Razem koszty roku:	(202)	(816)

Zgodnie z MSR 19 poniżej zaprezentowano wrażliwość zobowiązań na zmiany stopy dyskontowej i stopy wzrostu wynagrodzeń. Przyjęto wzrost i spadek stóp o 0,5%.

Założenia	% zmiana	Wpływ na rezerwę na świadczenia emerytalne i rentowe
Stopa dyskontowa (%)	0,5%	(161)
	(0,5%)	175
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	0,5%	189
	(0,5%)	(176)

17. Rzeczowe aktywa trwałe

	Stan na dzień	
	31.12.2015	31.12.2014
Grunty	12 850	12 772
Budynki i budowle	84 204	79 213
Urządzenia techniczne i maszyny	112 594	96 307
Środki transportu	6 874	6 636
Pozostałe środki trwałe	4 787	3 777
Środki trwałe w budowie	6 612	17 626
Razem	227 921	216 331

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2015 roku	12 772	79 213	96 307	6 636	3 777	17 626	216 331
Zwiększenia stanu	1 363	11 193	32 614	1 600	1 451	34 057	82 278
<i>W tym leasing finansowy</i>	-	-	-	134	-	-	134
Zmniejszenia, w tym:	(1 285)	(7 606)	(5 705)	(628)	(59)	(45 071)	(60 354)
<i>sprzedaż</i>	-	-	(3 918)	(17)	-	-	(3 935)
<i>aport</i>	(1 285)	(7 249)	-	-	-	-	(8 534)
<i>likwidacja</i>	-	(357)	(1 787)	(611)	(59)	-	(2 814)
Eliminacja umorzenia wskutek zbycia składników majątku	-	4 284	3 354	596	18	-	8 252
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości odniesiony w rachunek zysków i strat	-	-	(1 100)	-	-	-	(1 100)
Odwrocenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości odniesionego w rachunek zysków i strat	-	-	1 100	-	-	-	1 100
Odpis amortyzacyjny za okres	-	(2 880)	(13 976)	(1 330)	(400)	-	(18 586)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2015 roku	12 850	84 204	112 594	6 874	4 787	6 612	227 921
Na dzień 1 stycznia 2015 roku							
Wartość brutto	12 772	104 206	200 118	14 473	6 302	17 626	355 497
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(24 993)	(103 811)	(7 837)	(2 525)	-	(139 166)
Wartość netto	12 772	79 213	96 307	6 636	3 777	17 626	216 331
Na dzień 31 grudnia 2015 roku							
Wartość brutto	12 850	107 793	227 027	15 445	7 694	6 612	377 421
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(23 589)	(114 433)	(8 571)	(2 907)	-	(149 500)
Wartość netto	12 850	84 204	112 594	6 874	4 787	6 612	227 921

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2014 roku	12 772	76 657	79 020	6 028	3 854	9 705	188 036
Zwiększenia stanu	-	5 489	28 915	2 202	249	40 567	77 422
<i>W tym leasing finansowy</i>	-	-	921	987	-	-	1 908
Inne zmniejszenia	-	(37)	(3 379)	(1 147)	(19)	(32 646)	(37 228)
Eliminacja umorzenia wskutek zbycia składników majątku	-	10	2 750	827	17	-	3 604
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości odniesiony w rachunek zysków i strat	-	-	-	-	-	-	-
Odwrocenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości odniesionego w rachunek zysków i strat	-	-	365	-	-	-	365
Odpis amortyzacyjny za okres	-	(2 906)	(11 364)	(1 274)	(324)	-	(15 868)
Wartość netto na dzień	12 772	79 213	96 307	6 636	3 777	17 626	216 331

31 grudnia 2014 roku**Na dzień 1 stycznia 2014 roku**

Wartość brutto	12 772	98 754	174 582	13 418	6 072	9 705	315 303
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(22 097)	(95 562)	(7 390)	(2 218)		(127 267)
Wartość netto	12 772	76 657	79 020	6 028	3 854	9 705	188 036

Na dzień 31 grudnia 2014 roku

Wartość brutto	12 772	104 206	200 118	14 473	6 302	17 626	355 497
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(24 993)	(103 811)	(7 837)	(2 525)	-	(139 166)
Wartość netto	12 772	79 213	96 307	6 636	3 777	17 626	216 331

Rzeczowe aktywa trwałe ogółem pozostające w dyspozycji Spółki na dzień 31 grudnia 2015 roku osiągnęły wartość 227 921 tysięcy zł. (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 216 331 tysięcy zł.). Na dzień 31 grudnia 2015 roku Spółka nie posiadała rzeczowych aktywów trwałych zakwalifikowanych jako przeznaczone do sprzedaży (na dzień 31 grudnia 2014 roku: brak).

Odpisy z tytułu utraty wartości

Odpisy aktualizujące wartość środków trwałych	2015	2014
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	3	368
Utworzenie	1 100	-
Rozwiązanie	(1 100)	(365)
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	3	3

Aktywa oddane w zastaw jako zabezpieczenie

Wartość bilansowa środków trwałych użytkowanych na dzień 31 grudnia 2015 roku przez Spółkę na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją wykupu wynosi 3 194 tys. zł., z czego 737 tys. zł. dotyczy leasingu maszyn i urządzeń, 2 360 tys. zł. leasingu środków transportu oraz 97 tys. zł. leasingu pozostałych środków trwałych (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 4 744 tys. zł.).

Grunty i budynki o wartości bilansowej 79 215 tys. zł. (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 74 745 tys. zł.) objęte są hipotekami ustanowionymi w celu zabezpieczenia kredytów bankowych Spółki (nota 29 - oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki).

Dodatkowo maszyny i urządzenia o wartości bilansowej 46 749 tys. zł. objęte są zastawem rejestrowym (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 17 973 tys. zł.).

Na dzień 31 grudnia 2015 roku nie wystąpiły skapitalizowane koszty finansowania zewnętrznego (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 83 tys. zł.).

Zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 31 grudnia 2014 roku zobowiązania inwestycyjne Spółki wynoszą 1 376 tys. zł. (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 1 315 tys. zł.). Kwota ta wynika głównie z poniesionych nakładów na modernizację budynków, zakupu maszyn i urządzeń produkcyjnych.

Kupno i sprzedaż

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2015 roku Spółka poniosła nakłady na nabycie środków trwałych o wartości 37 075 tys. zł. (w okresie porównawczym zakończonym 31 grudnia 2014: 42 871 tys. zł.) oraz dokonała sprzedaży środków trwałych o wartości netto: 2 287 tys. zł. (w okresie porównawczym zakończonym 31 grudnia 2014: 563 tys. zł.).

Do najistotniejszych nakładów inwestycyjnych należy zaliczyć wydatki na nabycie linii produkcyjnej IMA, wiertarek BST, maszyn do rozkroju kartonów, budowę przedszkola zakładowego, modernizację hali produkcyjnej w Suwałkach, jak również modernizację parku maszynowego we wszystkich fabrykach Spółki.

18. Nieruchomości inwestycyjne

Spółka posiadała nieruchomość inwestycyjną – centrum handlowe we Wrocławiu o powierzchni ok. 7 tys. m².

W drugim kwartale 2015 roku Spółka zleciła aktualizację wyceny nieruchomości rzeczoznawcy majątkowemu w związku z planowaną transakcją aportu nieruchomości. Na skutek aktualizacji operatu szacunkowego na dzień 30 czerwca 2015 roku, nastąpiło zwiększenie wartości godziwej nieruchomości o 1 422 tys. zł.

W dniu 8 września 2015 r. Spółka przeniosła prawa do wyżej wymienionej nieruchomości inwestycyjnej w drodze aportu do spółki zależnej ANTWERP Sp. z o.o. -XXXIV-S.K.A.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Spółka nie posiadała nieruchomości inwestycyjnych.

	Zmiana wartości godziwej	
	2015	2014
Bilans otwarcia na początek okresu sprawozdawczego	29 857	29 751
Zwiększenia stanu (późniejsze wydatki)	1 422	106
- <i>przeszacowanie do wartości godziwej</i>	1 422	106
Zmniejszenia stanu- aport	(31 279)	-
Bilans zamknięcia na koniec okresu sprawozdawczego	-	29 857
	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2015	31.12.2014
Przychody z tytułu czynszu z nieruchomości inwestycyjnej	1 254	1 951
Koszty z tytułu napraw i konserwacji w tym:	70	29
<i>koszty, które przynosiły przychody czynszowe w okresie</i>	67	26
<i>koszty, które nie przynosiły przychodów czynszowych w okresie</i>	3	3

Spółka nie posiada zobowiązań umownych dotyczących zakupu, budowy lub zagospodarowania nieruchomości inwestycyjnej, a także napraw, konserwacji i ulepszeń.

Hierarchia wartości godziwej

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Spółka nie posiadała nieruchomości inwestycyjnej.

Hierarchia wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2014 roku kształtowała się następująco:

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Wartość godziwa na dzień 31.12.2014
Nieruchomość we Wrocławiu	-	-	29 857	29 857

19. Wartości niematerialne

	Stan na dzień	
	31.12.2015	31.12.2014
Patenty i licencje	464	447
Pozostałe wartości niematerialne	-	15 272
Zakończone prace rozwojowe	660	840
Inwestycje rozpoczęte	-	-
Razem	1 124	16 559

W dniu 8 września 2015 r. Spółka przeniosła w drodze aportu do spółki zależnej ANTWERP Sp. z o.o. -XXXIV-S.K.A. prawa do znaku towarowego o wartości bilansowej 15 272 tys. zł.

	Patenty i licencje	Pozostałe	Zakończone prace rozwojowe	Inwestycje rozpoczęte	Ogółem
Wartość netto na 1 stycznia 2015 roku	447	15 272	840	-	16 559
Zwiększenia stanu	203	-	330	-	553
Zmniejszenia stanu	-	(15 741)	-	-	(15 741)
<i>W tym aport</i>	-	(15 272)	-	-	(15 272)
Odpis amortyzacyjny za okres	(186)	-	(510)	-	(696)
Eliminacja umorzenia wskutek zbycia	-	469	-	-	469
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2015 roku	464	-	660	-	1 124
Na dzień 1 stycznia 2015 roku					
Wartość brutto	5 569	16 553	1 657	-	23 779
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(5 122)	(1 281)	(817)	-	(7 220)
Wartość netto	447	15 272	840	-	16 559
Na dzień 31 grudnia 2015 roku					
Wartość brutto	5 772	812	1 987	-	8 571
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(5 308)	(812)	(1 327)	-	(7 447)
Wartość netto	464	-	660	-	1 124

	Patenty i licencje	Pozostałe	Zakończone prace rozwojowe	Inwestycje rozpoczęte	Ogółem
Wartość netto na 1 stycznia 2014 roku	434	15 272	914	-	16 620
Zwiększenia stanu	154	-	400	-	554
Zmniejszenia stanu	-	-	-	-	-
Odpis amortyzacyjny za okres	(141)	-	(474)	-	(615)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2014 roku	447	15 272	840	-	16 559
Na dzień 1 stycznia 2014 roku					
Wartość brutto	5 415	16 553	1 257	-	23 225
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(4 981)	(1 281)	(343)	-	(6 605)
Wartość netto	434	15 272	914	-	16 620
Na dzień 31 grudnia 2014 roku					
Wartość brutto	5 569	16 553	1 657	-	23 779
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(5 122)	(1 281)	(817)	-	(7 220)
Wartość netto	447	15 272	840	-	16 559

Nakłady na prace badawcze i rozwojowe

Spółka w okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2015 roku poniosła 1 418 tysięcy zł. nakładów na prace badawczo-rozwojowe (w roku 2014: 717 tysięcy zł.). Nakłady te zostały ujęte w kosztach sprzedaży w rachunku zysków i strat.

Opis zabezpieczeń ustanowionych na wartościach niematerialnych:

Na wartościach niematerialnych Spółki nie są ustanowione żadne zabezpieczenia.

Wartości niematerialne przeznaczone do sprzedaży

W Spółce na dzień bilansowy nie występują wartości niematerialne przeznaczone do sprzedaży.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Spółka nie posiadała wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania.

W roku poprzedzającym były nimi prawa do znaku towarowego, które w dniu 8 września 2015 r. zostały w drodze aportu przeniesione do spółki ANTWERP Sp. z o.o. –XXXIV – S.K.A. Wartość bilansowa prawa do znaku towarowego wynosiła 15 272 tys. zł.

20. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Spółka nie posiadała aktywów trwałych zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży.

21. Długoterminowe aktywa finansowe

	Stan na dzień	
	31.12.2015	31.12.2014
Długoterminowe aktywa finansowe		
Akcje/ Udziały w spółkach zależnych	59 140	8 083
Akcje i udziały pozostałe	3	3
Inne	-	-
	59 143	8 086
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe		
Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym (nota 34.1)	4 736	1 891
Należności długoterminowe	65	71
Inne	61	61
	4 862	2 023
Długoterminowe aktywa finansowe, razem	64 005	10 109

Akcje i udziały w podmiotach zależnych wyceniane są wg kosztu historycznego po pomniejszeniu o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Udziały/akcje w jednostkach zależnych na dzień 31 grudnia 2015 roku :

Nazwa Spółki	Charakter powiązania	Data objęcia kontroli/ znaczącego wpływu	Wartość akcji/udziałów wg ceny nabycia	Korekty aktualizujące wartość	Wartość bilansowa udziałów/akcji
MV Forte GmbH	Spółka zależna	14.08.1992	1 838	-	1 838
Forte Baldai UAB	Spółka zależna	16.04.1999	164	-	164
Forte Möbel AG	Spółka zależna	02.03.1999	352	-	352
Forte SK S r o	Spółka zależna	13.12.2002	96	-	96
Forte Furniture Ltd.	Spółka zależna	10.08.2005	6	-	6
Forte Iberia S.l.u.	Spółka zależna	15.09.2005	63	-	63
Forte Mobilier S.a.r.l.	Spółka zależna	17.11.2005	399	(399)	-
Kwadrat Sp. z o.o.	Spółka zależna	18.12.2008	5 514	-	5 514
Forte Mobila S.r.l.	Spółka zależna	12.09.2008	12	(12)	-
TM Handel Sp. z o.o.	Spółka zależna	12.05.2008	-	-	-
TM Handel Sp. z o.o. S.K.A.	Spółka zależna	30.10.2012	50	-	50
TANNE Sp. z o.o.	Spółka zależna	26.02.2015	5	-	5
DYSTRI-FORTE Sp. z o.o.	Spółka zależna	13.02.2015	5	-	5
ANTWERP Sp. z o.o.	Spółka zależna	03.09.2015	5	-	5
ANTWERP Sp.z o.o. SKA	Spółka zależna	03.09.2015	51 042	-	51 042
RAZEM			59 551	(411)	59 140

Udziały/akcje w jednostkach zależnych na dzień 31 grudnia 2014 roku :

Nazwa Spółki	Charakter powiązania	Data objęcia kontroli/ znaczącego wpływu	Wartość akcji/udziałów wg ceny nabycia	Korekty aktualizujące wartość	Wartość bilansowa udziałów/akcji
MV Forte GmbH	Spółka zależna	14.08.1992	1 838	-	1 838
Forte Baldai UAB	Spółka zależna	16.04.1999	164	-	164
Forte Möbel AG	Spółka zależna	02.03.1999	352	-	352
Forte SK S r o	Spółka zależna	13.12.2002	96	-	96
Forte Furniture Ltd.	Spółka zależna	10.08.2005	6	-	6
Forte Iberia S.l.u.	Spółka zależna	15.09.2005	63	-	63
Forte Mobilier S.a.r.l.	Spółka zależna	17.11.2005	399	(399)	-
Kwadrat Sp. z o.o.	Spółka zależna	18.12.2008	5 514	-	5 514
Forte Mobila S.r.l.	Spółka zależna	12.09.2008	12	(12)	-
TM Handel Sp. z o.o.	Spółka zależna	12.05.2008	-	-	-
TM Handel Sp. z o.o. S.K.A.	Spółka zależna	30.10.2012	50	-	50
RAZEM			8 494	(411)	8 083

Udział Spółki w pozostałych jednostkach przedstawia się następująco:

Stan na 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku:

Nazwa Spółki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Wartość bilansowa udziałów / akcji
Meblopol	Poznań	Handel	3
Razem			3

21.1. Testy na utratę wartości akcji i udziałów w jednostkach zależnych

Dane finansowe uzyskane ze spółek zależnych, których udziały nie zostały objęte odpisami aktualizującymi, nie wskazują na wystąpienie utraty wartości udziałów, dlatego też nie przeprowadzano testów na utratę wartości udziałów w spółkach zależnych.

22. Zapasy

	Stan na dzień	
	31.12.2015	31.12.2014
Materiały (według ceny nabycia)	47 164	52 104
Produkcja w toku (według kosztu wytworzenia)	24 433	22 761
Produkty gotowe:		
Według ceny nabycia/kosztu wytworzenia	65 091	70 739
Według wartości netto możliwej do uzyskania	64 467	70 115
Towary	2 815	4 033
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	138 879	149 013

Zmiany odpisu aktualizującego wartość zapasów przedstawiały się następująco:

	Zmiana stanu	
	2015	2014
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	3 034	5 450
Zwiększenie	-	376
Zmniejszenie	(301)	(2 792)
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	2 733	3 034

Wyliczenia odpisu aktualizującego zapasy ujętego w księgach Spółki dokonano na podstawie przeglądów, analiz składów wszystkich grup materiałowych, a także doświadczenia z zagospodarowania materiałów słabo rotujących.

Pozycje asortymentowe zalegające na zapasie Spółki zostały poddane wszechstronnym analizom. Dokonano wytypowania zamienników, prac projektowych w zakresie zmian technologicznych oraz skompletowania z posiadanych półwyrobów gotowych mebli. W przypadku indeksów, dla których w ocenie Spółki, uzyskanie pełnej wartości może budzić wątpliwości, określono jaki procent wartości jest możliwy do odzyskania w ramach prowadzonych prac.

Dodatkowo dokonano szczegółowej analizy stopnia zużycia oraz uszkodzenia palet jako opakowań zwrotnych.

W ten sposób oszacowano, iż na moment bilansowy wartość odpisu aktualizującego wartość zapasów powinna wynosić 2 733 tys. zł. (w 2014 roku: 3 034 tys. zł.).

Odpis aktualizujący wartość zapasów został ujęty w rachunku zysków i strat w pozycji kosztu własnego sprzedaży oraz pozostałych kosztów operacyjnych.

Na zapasach wyrobów gotowych, produkcji w toku, towarach i materiałach zostały ustanowione zabezpieczenia kredytów o wartości 31 139 tys. zł. (w 2014 roku: 25 779 tys. zł.).

23. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności krótkoterminowe

	Stan na dzień	
	31.12.2015	31.12.2014
Należności z tytułu podatku dochodowego	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	13 072	9 296
Pozostałe należności od jednostek powiązanych	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek	138 478	110 762
Pozostałe należności budżetowe	30 964	23 794
Pozostałe należności od osób trzecich	1 729	693
Należności ogółem (netto)	184 243	144 545
Odpis aktualizujący należności	2 459	3 022
Należności brutto	186 702	147 567

Należności z tytułu dostaw i usług (brutto) o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty:

	Stan na dzień	
	31.12.2015	31.12.2014
a) do 1 miesiąca	93 674	71 572
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	24 280	17 668
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	97	27
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	-	-
e) powyżej 1 roku	-	-
f) należności przeterminowane	35 959	33 813
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (brutto)	154 010	123 080
Odpis aktualizujący należności	(2 459)	(3 022)
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (netto)	151 551	120 058

Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane (brutto) z podziałem na należności niespłacone w okresie:

	Stan na dzień	
	31.12.2015	31.12.2014
a) do 1 miesiąca	26 929	24 275
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	4 765	5 893
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	858	474

d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	756	623
e) powyżej 1 roku	2 651	2 548
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane, razem (brutto)	35 959	33 813
Odpis aktualizujący należności	(2 459)	(3 022)
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane, razem (netto)	33 500	30 791

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w punkcie 34.1. dodatkowych not objaśniających.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają termin płatności od 1 do 3 miesięcy.

Spółka posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Znacząca część należności Spółki jest ubezpieczona, bądź zabezpieczona gwarancjami bankowymi z tytułu centralnego regulowania płatności.

Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku należności z tytułu dostaw i usług w łącznej kwocie 2 459 tys. zł. (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 3 022 tys. zł.) zostały uznane za trudno ściągalne i w związku z tym objęte odpisem.

Odpis aktualizujący wartość należności został ujęty w rachunku zysków i strat w pozycji pozostałe koszty operacyjne.

Zmiany odpisu aktualizującego należności przedstawiały się następująco:

	Zmiana stanu	
	2015	2014
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	3 022	2 906
Utworzenie	114	591
Wykorzystanie	(450)	(244)
Rozwiązanie	(227)	(231)
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	2 459	3 022

Poniżej przedstawiono analizę należności z tytułu dostaw i usług, które na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku były przeterminowane, ale nie uznano ich za nieściągalne:

	Razem	Nieprzeterminowane	Przeterminowane, lecz ściągalne				
			< 30 dni	30 – 90 dni	90 – 180 dni	180 – 365 dni	>365 dni
31 grudnia 2015	151 551	118 051	26 929	4 765	858	756	192
31 grudnia 2014	120 058	89 267	24 275	5 893	469	154	-

24. Rozliczenia międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe	Stan na dzień	
	31.12.2015	31.12.2014
Ubezpieczenia majątkowe i komunikacyjne	837	704
Targi	576	105
Prace badawcze i rozwojowe	1 218	1 210
Podróże służbowe	-	28
Pozostałe	228	618
	2 859	2 665

25. Należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych

Krótkoterminowe aktywa finansowe	Stan na dzień	
	31.12.2015	31.12.2014
Wartość godziwa instrumentów pochodnych (zerokosztowe strategie opcyjne)	5 673	4 852
	5 673	4 852

Szczegółowy opis instrumentów pochodnych zawiera nota 36.2. dodatkowych informacji i objaśnień.

26. Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe

Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	Stan na dzień	
	31.12.2015	31.12.2014
Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym	10 810	578
Odsetki należne od pożyczek udzielonych podmiotom powiązanym	34	15
	10 844	593

Szczegóły pożyczek udzielonych podmiotom powiązanym przedstawione są w punkcie 34.1. dodatkowych not objaśniających.

27. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Stan na dzień	
	31.12.2015	31.12.2014
Środki pieniężne w banku i w kasie	10 082	5 629
Inne środki pieniężne (lokaty overnight i lokaty poniżej 3 m-cy, obligacje z terminem wykupu poniżej 3 m-cy)	35 764	42 470
	45 846	48 099

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według wynegocjowanych stóp procentowych.

Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 45 846 tys. zł. (31 grudnia 2014 roku: 48 099 tys. zł.).

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Spółka nie posiadała środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania (31 grudnia 2014 roku: nie występowały).

28. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/ rezerwowe**28.1. Kapitał podstawowy**

Kapitał akcyjny (akcje w sztukach)	Stan na dzień	
	31.12.2015	31.12.2014
Akcje zwykłe serii A o wartości nominalnej 1 złoty każda	8 793 992	8 793 992
Akcje zwykłe serii B o wartości nominalnej 1 złoty każda	2 456 380	2 456 380
Akcje zwykłe serii C o wartości nominalnej 1 złoty każda	6 058 000	6 058 000
Akcje zwykłe serii D o wartości nominalnej 1 złoty każda	2 047 619	2 047 619
Akcje zwykłe serii E o wartości nominalnej 1 złoty każda	4 327 093	4 327 093
Akcje zwykłe serii F o wartości nominalnej 1 złoty każda	68 000	68 000
Akcje zwykłe serii G o wartości nominalnej 1 złoty każda	150 000	150 000
	23 901 084	23 751 084

W dniu 26 października 2015 roku Spółka otrzymała postanowienie Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie, XIV Wydział Gospodarczy KRS z dnia 19 października 2015 roku, na mocy którego zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego Spółki w związku z emisją 150.000 akcji serii G o wartości nominalnej 1 złoty każda.

Po zarejestrowaniu podwyższenia kapitału, wartość kapitału zakładowego Spółki wynosi 23 901 084 złotych, co stanowi 23 901 084 akcji. Ogólna liczba głosów wynikająca ze wszystkich wyemitowanych akcji po rejestracji zmiany wysokości kapitału zakładowego Spółki wynosi 23 901 084.

Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 1 złoty i zostały w pełni opłacone lub pokryte wkładem rzeczowym.

Prawa akcjonariuszy

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do głosu oraz co do dywidendy i prawa zwrotu z kapitału.

Akcjonariusze o znaczącym udziale

Lista akcjonariuszy posiadających, co najmniej 5% ogólnej liczby akcji Spółki na dzień 17 marca 2016 roku:

L.p.	Akcjonariusz	Liczba posiadanych akcji i głosów	% udział w kapitale zakładowym	% udział w ogólnej liczbie głosów
1.	MaForm SARL	7 763 889	32,48%	32,48%
2.	MetLife Otwarty Fundusz Emerytalny (MetLife OFE)	2 975 474	12,45%	12,45%
3.	Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK	2 300 000	9,62%	9,62%
4.	ING Otwarty Fundusz Emerytalny	1 200 000	5,02%	5,02%

28.2. Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

W ciągu roku sprawozdawczego zakończonego 31 grudnia 2015 nastąpiło zwiększenie kapitału ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej w związku z realizacją programu motywacyjnego dla Członków Zarządu. Kwota zwiększenia wyniosła 1 568 tys. zł. (31 grudnia 2014 roku: nie wystąpiły takie zdarzenia).

Pozostałe kapitały

Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych

	Stan na dzień	
	31.12.2015	31.12.2014
Skumulowany wynik osiągnięty na instrumentach finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne na początek okresu obrotowego	3 925	7 548
Kwota ujęta w kapitale własnym w okresie sprawozdawczym z tytułu transakcji zabezpieczających	5 088	(39)
Kwota przeniesiona do rachunku zysków i strat z tytułu:		
- nieefektywności zrealizowanych transakcji	(2 255)	(1 832)
- realizacji transakcji podlegających zabezpieczeniu	(2 012)	(2 595)
- zaprzestania rachunkowości zabezpieczeń	-	-
Odroczony podatek dochodowy	(150)	843
Skumulowany wynik osiągnięty na instrumentach finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne na koniec okresu obrotowego	4 596	3 925

Pozostałe kapitały rezerwowe i zapasowe

	Kapitał zapasowy tworzony ustawowo	Pozostałe kapitały rezerwowe i zapasowe	Razem
Na dzień 1 stycznia 2015 roku	1 250	166 464	167 714
Odpis z zysku na inwestycje i finansowanie działalności bieżącej Spółki	-	27 110	27 110
Na dzień 31 grudnia 2015 roku	1 250	193 574	194 824

	Kapitał zapasowy tworzony ustawowo	Pozostałe kapitały rezerwowe i zapasowe	Razem
Na dzień 1 stycznia 2014 roku	1 250	145 553	146 803
Odpis z zysku na inwestycje i finansowanie działalności bieżącej Spółki	-	20 911	20 911
Na dzień 31 grudnia 2014 roku	1 250	166 464	167 714

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, Spółka jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w sprawozdaniu Spółki, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego.

O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Zgodnie ze Statutem Spółki na podstawie uchwał Walnego Zgromadzenia kapitały rezerwowe mogą być użyte w szczególności na podwyższenie kapitału zakładowego oraz wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy.

28.3. Niepodzielony wynik finansowy i ograniczenia w wypłacie dywidendy

Zyski zatrzymane	31.12.2015	31.12.2014
Zysk netto	77 936	74 612
Niepodzielony wynik finansowy	23 342	23 150
	101 278	97 762

Niepodzielony wynik finansowy pochodzi z wyceny majątku trwałego do wartości godziwych ustalonych na moment przejścia Spółki na MSSF pomniejszonego o podatek odroczonego.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy (31 grudnia 2014 roku: nie wystąpiły).

28.4. Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji

MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji” wymaga, by jednostki gospodarcze, które prowadziły działalność w warunkach hiperinflacji przeliczyły składniki kapitału własnego (z wyłączeniem zysków zatrzymanych oraz wszelkich nadwyżek z aktualizacji wyceny aktywów) stosując ogólny indeks cen począwszy od dat, w których kapitały te zostały wniesione lub powstały w inny sposób. Przyjmuje się, że w Polsce hiperinflacja występowała w latach 1989 – 1996.

Zdaniem Zarządu wątpliwości budzić może ujmowanie wspomnianej korekty jako niepokrytej straty z lat ubiegłych w sytuacji, gdy nie jest jasne, jakie skutki wywołuje korekta na gruncie KSH. W tej sytuacji zdaniem Zarządu ujęcie korekty hiperinflacyjnej bezpośrednio w kapitałach Spółki prezentowanych w bilansie mogłoby być mylące dla czytelników tego sprawozdania, z tego powodu biorąc pod uwagę zapisy MSR 1. 17 odpowiednie kwoty i sposób przeliczenia zostały ujęte jedynie w poniższej tabeli (w zł.). Uwzględniając poniżej przedstawioną informację sprawozdanie finansowe rzetelnie przedstawia sytuację majątkową i finansową oraz przepływy pieniężne Spółki jest zgodne z MSSF.

Kapitał podstawowy w księgach na koniec 1996 roku	17 308
Kapitał podstawowy po uwzględnieniu wskaźników hiperinflacji	25 758
Efekt korekty hiperinflacyjnej na kapitale podstawowym	(8 450)
Kapitał zapasowy w księgach na koniec 1996 roku	50 273
Kapitał zapasowy po uwzględnieniu wskaźników hiperinflacji	60 277
Efekt korekty hiperinflacyjnej na kapitale zapasowym	(10 004)
Łączny efekt korekty hiperinflacyjnej na zyskach zatrzymanych	(18 454)

29. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Krótkoterminowe	Nominalna stopa procentowa %	Termin spłaty	31.12.2015	31.12.2014
mBank S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 2 400 tys. EUR - część krótkoterminowa	1 M EURIBOR	do 31.12.2018	2 557	2 220
mBank S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 1 000 tys. EUR- część krótkoterminowa	w zależności od waluty wykorzystania O/N WIBOR lub O/N EURIBOR lub O/N LIBOR	do 15.12.2016	5 065	4 461
PKO BP S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 500 tys. EUR – część krótkoterminowa	1 M EURIBOR	do 22.12.2018	3 140	3 140
PKO BP S.A.– kredyt obrotowy w wysokości 55 000 tys. zł. - część krótkoterminowa	w zależności od waluty wykorzystania 1M WIBOR lub 1M EURIBOR	do 19.12.2016	51 138	34 098
ING Bank Śląski S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 45 000 tys. zł- część krótkoterminowa	w zależności od waluty wykorzystania 1M WIBOR lub 1M EURIBOR lub 1M LIBOR	do 31.10.2016	41 635	-
Razem krótkoterminowe			103 535	9 821

Długoterminowe	Nominalna stopa procentowa %	Termin spłaty	31.12.2015	31.12.2014
PKO BP S.A.– kredyt obrotowy w wysokości 55 000 tys. zł. - część długoterminowa	w zależności od waluty wykorzystania 1M WIBOR lub 1M EURIBOR	do 19.12.2016	-	34 098
ING Bank Śląski S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 45 000 tys. zł- część długoterminowa	w zależności od waluty wykorzystania 1M WIBOR lub 1M EURIBOR lub 1M LIBOR	do 31.10.2016	-	36 599
PKO BP S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 500 tys. EUR – część długoterminowa	1 M EURIBOR	do 22.12.2018	6 180	9 322

mBank S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 2 400 tys. EUR- część długoterminowa	1 M EURIBOR	do 31.12.2018	4 914	6 659
---	-------------	---------------	-------	-------

Razem długoterminowe			11 094	86 678
-----------------------------	--	--	---------------	---------------

Zabezpieczenia kredytów na dzień	31 grudnia 2015 roku
---	-----------------------------

PKO BP S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 500 tys. EUR.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zastaw rejestrowy na zakupionym mieniu ruchomym o wartości nie niższej niż 5 130 tys. EUR 2. Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej 3. Weksel in blanco wystawiony przez Kredytobiorcę zaopatrzony w deklarację wekslową
mBank S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 2 400 tys. EUR.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zastaw rejestrowy na zakupionym maszynach i urządzeniach do najwyższej sumy zabezpieczenia 3 600 tys. EUR 2. Cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
PKO BP S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 55 000 tys. zł.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zastaw rejestrowy na zapasach w fabryce w Hajnówce o wartości nie niższej, niż 26 000 tys. zł. wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia 2. Hipoteka kaucyjna łączna w kwocie 55 000 tys. zł. na nieruchomości położonej w Hajnówce i w Ostrowi Maz. wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia 3. Weksel in blanco wystawiony przez Kredytobiorcę zaopatrzony w deklarację wekslową
ING Bank Śląski S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 45 000 tys. zł.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zastaw rejestrowy na mieniu ruchomym w fabryce w Suwałkach i Ostrowi Mazowieckiej do najwyższej sumy zabezpieczenia 54 000 tys. zł. wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia 2. Hipoteka kaucyjna łączna do kwoty 54 000 tys. zł. ustanowiona na prawie użytkowania wieczystego gruntu oraz prawie własności budynków w fabryce w Suwałkach wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia
mBank S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 1 000 tys. EUR.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Weksel in blanco wystawiony przez Kredytobiorcę zaopatrzony w deklarację wekslową

Podział kredytów ze względu na rodzaj waluty (w przeliczeniu na zł, w tysiącach zł.)

Waluta	Stan na dzień	
	31.12.2015	31.12.2014
PLN	-	-
EUR	97 862	85 270
USD	16 767	11 229
	114 629	96 499

Przy nominalnej stopie procentowej należy uwzględnić dodatkowo marżę banku, która zawiera się w granicach:

0,80% - 1,00 % dla kredytów udzielonych w EUR i USD

W dniu 3 listopada 2015 r. Zarząd Spółki podpisał z ING Bank Śląski S.A. kolejną umowę uzupełniającą do umowy kredytowej z dnia 24 czerwca 2003 r. Przedmiotem umowy uzupełniającej było podwyższenie kwoty kredytu do wysokości 45 000 tys. zł. Jednocześnie uległo zmianie zabezpieczenie kredytu, tj. podwyższono wartość hipoteki kaucyjnej łącznej z kwoty 48 000 tys. zł do kwoty 54 000 tys. zł. ustanowionej na prawach użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych położonych w Suwałkach przy ul. Północnej 30 oraz na prawie własności wzniesionych na niej budynków i urządzeń. Podwyższono ponadto wartość zastawu rejestrowego na mieniu ruchomym znajdującym się w siedzibie Spółki w Ostrowi Mazowieckiej oraz fabryce Spółki w Suwałkach z najwyższej sumy zabezpieczenia w wysokości 48 000 tys. zł do kwoty 54 000 tys. zł.

W dniu 11 grudnia 2015 roku Spółka zawarła z mBank S.A. aneks do umowy o kredyt wielowalutowy w rachunku bieżącym z dnia 20 grudnia 2013 roku wydłużając okres wykorzystania kredytu do 14.12.2016 roku. Pozostałe warunki umowy kredytowej pozostały bez zmian.

W dniu 15 grudnia 2015 roku Spółka podpisała aneks do umowy kredytowej z PKO Bank Polski S.A. zmieniający wysokość kredytu w rachunku bieżącym z 45 000 tys. zł. do 55 000 tys. zł. Jednocześnie podwyższeniu uległy wartości zabezpieczeń kredytu, tj. hipoteka kaucyjna łączna na nieruchomościach w Ostrowi Mazowieckiej oraz Hajnówce do kwoty 55 000 tys. zł oraz zastaw rejestrowy na zapasach w Hajnówce do najniższej kwoty zabezpieczenia 26 000 tys. zł.

30. Rezerwy oraz rozliczenia międzyokresowe

Rezerwa na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia została opisana w nocie 16.1. dodatkowych not objaśniających.

Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	Stan na dzień	
	31.12.2015	31.12.2014
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu:		
Dotacja do zakupionych środków trwałych	37	61
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe, w tym:	31.12.2015	31.12.2014
Rozliczenia międzyokresowe kosztów z tytułu:		
Prowizje	2 380	1 786
Bonusy dla odbiorców	18 054	12 023
Urlopy	1 941	2 561
Premie	5 102	5 169
Koszty badania bilansu	34	56
Usługi obce	4 369	4 121
Pozostałe koszty	178	45
Rezerwy krótkoterminowe:		
Krótkoterminowa rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia	122	167
Naprawy gwarancyjne	1 850	1 571
Rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu:		
Dotacja do zakupionych środków trwałych	24	24
	34 054	27 523

Kwota 18 054 tys. zł. jest rezerwą utworzoną przez Spółkę na przyszłe bonusy, które są należne z tytułu zrealizowanej w roku 2015 sprzedaży do klientów, w szczególności z rynku niemieckiego, szwajcarskiego i austriackiego. Wypłata bonusów zostanie zrealizowana poprzez ich potrącenie od zapłat, które nastąpią po dniu bilansowym.

Kwota 4 369 tys. zł. jest rezerwą utworzoną przez Spółkę na koszty usług obcych, w szczególności: marketingowych, ubezpieczenia należności oraz utylizacji.

Spółka na dzień bilansowy zakończony 31 grudnia 2015 roku utworzyła rezerwę na premię roczną dla Zarządu w wysokości 5 102 tys. zł.

Spółka tworzy rezerwę na koszty przewidywanych napraw gwarancyjnych oraz zwroty produktów sprzedanych w ciągu ostatniego roku w oparciu o poziom napraw gwarancyjnych oraz zwrotów odnotowanych w latach ubiegłych. Przewiduje się, że znacząca większość tych kosztów zostanie poniesiona w następnym roku obrotowym. Założenia zastosowane do obliczenia rezerwy na naprawy gwarancyjne i zwroty oparte zostały na bieżących poziomach sprzedaży i aktualnych dostępnych informacjach na temat zwrotów o rocznym okresie gwarancji i rękojmi na wszystkie sprzedane produkty.

31. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)

	Stan na dzień	
	31.12.2015	31.12.2014
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	61 242	46 032
Wobec jednostek powiązanych	8 833	3 736
Wobec jednostek pozostałych	52 091	41 680
Zaliczki otrzymane na dostawy	318	616
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych	5 043	4 379
Podatek dochodowy od osób fizycznych	1 070	937
Ubezpieczenia społeczne	3 673	3 390
Pozostałe	300	52
Pozostałe zobowiązania	14 330	12 474
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	11 932	10 070
Zobowiązania inwestycyjne	1 376	1 315
Inne zobowiązania	1 022	1 089
	80 615	62 885
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	3 598	12 669
Zobowiązania razem	84 213	75 554

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań finansowych:

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w nocie 34.1. dodatkowych not objaśniających. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach od 7 do 45 dni. Pozostałe zobowiązania nie są oprocentowane i rozliczane są z 1 miesięcznym terminem płatności.

Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatków od towarów i usług jest zwracana Spółce przez właściwe organy podatkowe w okresach miesięcznych.

Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane w okresach wymagalności w ciągu całego roku obrotowego.

32. Zobowiązania warunkowe

W dniu 27 marca 2013 roku Spółka Dominująca udzieliła czterech poręczeń kredytów zaciągniętych przez FURNIREX Sp. z o.o. z siedzibą w Hajnówce na sfinansowanie inwestycji technologicznej w łącznej wysokości 18 299 tys. zł.

FURNIREX Sp. z o.o. złożyła Spółce Dominującej ofertę, zgodnie z którą zainwestowała środki otrzymane z kredytów technologicznych w nowoczesne inwestycje, które zostały zlokalizowane w wynajętej od Forte S.A. powierzchni produkcyjnej w Hajnówce. FURNIREX Sp. z o.o. z wykorzystaniem nowoczesnych technologii wykonuje usługi przerobu powierzonych materiału na rzecz FORTE i innych producentów mebli. Poręczenia udzielone zostały na rzecz BRE Banku S.A. (aktualnie mBank S.A.) z okresem ważności do 30 czerwca 2018 roku. Saldo kredytów na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 3 009 tys. zł (31 grudnia 2014: 4 553 tys. zł).

W dniu 14.12.2015 roku Fabryki Mebli FORTE SA udzieliła poręczenia i zobowiązała się wykonać wszelkie zobowiązania pieniężne spółki zależnej DYSTRI-FORTE Sp. z o.o. z siedzibą w Ostrowi Mazowieckiej przy ul. Biała 1 wynikające z umowy kredytowej z dnia 14.12.2015 roku zawarte pomiędzy DYSTRI-FORTE Sp. z o.o. a ING Bank Śląski SA. FM FORTE SA zobowiązała się do zaspokojenia wszelkich zobowiązań Kredytobiorcy, obejmujących w szczególności całkowitą spłatę kwoty głównej kredytu, odsetek, prowizji, opłat i innych kosztów do kwoty 8.700 tys. EUR do dnia 29.10.2024 roku. Saldo kredytu na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 19.805 tys. zł.

33. Sprawy sądowe

Nie występują postępowania sądowe, których łączna wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Spółki.

34. Informacje o podmiotach powiązanych**34.1. Transakcje z podmiotami zależnymi**

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych ze spółkami zależnymi. Transakcje dotyczą sprzedaży produktów, towarów i usług oraz zakupów usług.

Podmiot powiązany		Sprzedaż podmiotom powiązanym	Zakupy od podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
MV Forte GmbH	31.12.2015	1 218	15 816	1 146	3 293
	31.12.2014	1 174	14 678	1 041	2 644
Forte Möbel AG	31.12.2015	32 974	2 515	6 948	869
	31.12.2014	28 132	2 816	5 441	387
Forte Baldai UAB	31.12.2015	-	176	-	14
	31.12.2014	-	252	-	21
Forte SK S.r.o.	31.12.2015	-	1 105	-	93
	31.12.2014	7	1 907	1	126
Forte Furniture Ltd.	31.12.2015	-	623	-	-
	31.12.2014	-	502	-	44
Forte Iberia S.l.u	31.12.2015	5	1 004	25	-
	31.12.2014	24	755	-	1
Forte Mobilier S.a.r.l.	31.12.2015	-	-	-	-
	31.12.2014	-	486	-	-
Forte Mobila S.r.l.	31.12.2015	-	-	24	-
	31.12.2014	7	491	25	-
TM Handel Sp. z o.o.	31.12.2015	4 419	3 461	320	232
	31.12.2014	10 887	1 382	2 788	513
TM Handel Sp. z o.o. S.K.A	31.12.2015	1	-	-	-
	31.12.2014	1	10	-	-
FORT INVESTMENT Sp. z o.o.	31.12.2015	-	-	-	-
	31.12.2014	1	-	-	-
Dystri Sp. z o.o.	31.12.2015	2 753	-	3 611	-
	31.12.2014	-	-	-	-
Terceira Sp. z o.o.	31.12.2015	169	5 531	57	4 332
	31.12.2014	-	-	-	-
Tanne Sp. z o.o.	31.12.2015	766	-	941	-
	31.12.2014	-	-	-	-
Antwerp Sp. z o.o. SKA	31.12.2015	16	1 266	-	-
	31.12.2014	-	-	-	-
Razem	31.12.2015	42 321	31 497	13 072	8 833
	31.12.2014	40 233	23 279	9 296	3 736

Wspólne przedsięwzięcie, w którym Spółka jest współnikiem

Spółka nie prowadzi wspólnych przedsięwzięć.

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

Wszelkie transakcje z podmiotami powiązanymi są przeprowadzane na warunkach stosowanych przez Spółkę w relacjach z podmiotami niepowiązanymi.

Kredyty i pożyczki udzielone podmiotom powiązanym

W okresie sprawozdawczym zakończonym w dniu 31 grudnia 2015 roku Spółka udzieliła pożyczek następującym jednostkom zależnym:

- w dniu 21 maja 2015 roku spółce Fort Investment z siedzibą w Ostrowi Mazowieckiej na kwotę 2 100 tys. zł z możliwością jej wykorzystania do 31.12.2015 roku. Ostateczny termin spłaty pożyczki ustalono na dzień 31.12.2020 roku. W dniu 29 września 2015 roku podpisano aneks podwyższający kwotę pożyczki do 5 000 tys. zł. Ostateczny termin spłaty pożyczki pozostał bez zmian.

- w dniu 30 czerwca 2015 roku Spółka podpisała aneks do umowy pożyczki zawartej w dniu 4 marca 2013 roku ze spółką Galeria Kwadrat Sp. z o.o. Aneks ustala ostateczny termin spłaty pożyczki na 30 czerwca 2021 rok.

- w dniu 28 sierpnia 2015 roku spółce Dystri- Forte Sp. z o.o. z siedzibą w Ostrowi Mazowieckiej na kwotę 5 tys. zł. Termin spłaty pożyczki ustalono na dzień 31.03.2016 roku. Następnie w dniu 19 listopada 2015 roku podpisano aneks podwyższający kwotę pożyczki do 40 tys. zł i kolejno w dniu 17 grudnia 2015 roku aneks podwyższający kwotę pożyczki do 7 620 tys. zł. Ostateczny termin spłaty pożyczki ustalono do dnia 30 czerwca 2016 roku.

- w dniu 7 października 2015 roku spółce Forte Mobilier z siedzibą w Lyon na kwotę 10 tys. EUR. Termin całkowitej spłaty pożyczki ustalono na 31 grudnia 2017 roku.

- w dniu 7 października 2015 roku spółce Antwerp Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie na kwotę 10 tys. zł. Termin spłaty pożyczki ustalono na dzień 31.07.2016 roku.

- w dniu 20 listopada 2015 roku spółce Tanne Sp. z o.o. z siedzibą w Suwałkach na kwotę 100 tys. zł. Termin spłaty pożyczki ustalono na dzień 31.12.2016 roku. W dniu 28 grudnia 2015 roku podpisano aneks podwyższający kwotę pożyczki do 1 700 tysięcy zł. i skracający termin spłaty do 29 lutego 2016 roku.

Salda udzielonych pożyczek na dzień 31 grudnia 2015 roku prezentuje poniższa tabela:

Podmiot powiązany	Wysokość pożyczki w tysiącach	Waluta pożyczki	Termin spłaty	Saldo pożyczki na dzień 31.12.2015 w tys. zł.	Wartość odsetek należnych na dzień 31.12.2015 w tys. zł.
Jednostki zależne:					
Kwadrat Sp. z o. o.	439	EUR	czerwiec 2018	1 388	3
Galeria Kwadrat Sp. z o.o.	1 254	PLN	czerwiec 2020	1 020	7
Fort Investment Sp. z o.o.	5 000	PLN	grudzień 2015	2 802	17
Dystri- Forte Sp. z o.o.	7 620	PLN	czerwiec 2016	7 616	7
Dystri- Forte Sp. z o.o.	227	EUR	czerwiec 2016	967	-
Fort Mobilier S.a.r.l.	10	EUR	grudzień 2017	43	-
Tanne Sp. z o.o.	1 700	PLN	luty 2016	1 700	-
Antwerp Sp. z o.o.	10	PLN	lipiec 2016	10	-
Razem:				15 546	34
W tym:					
Część krótkoterminowa:					
Kwadrat Sp. z o o				347	3
Galeria Kwadrat Sp. z o.o.				170	7
Dystri- Forte Sp. z o.o.				7 616	7
Dystri- Forte Sp. z o.o.				967	-
Tanne Sp. z o.o.				1 700	-
Antwerp Sp. z o.o.				10	-
Fort Investment Sp. z o.o.				-	17
Razem:				10 810	17
Część długoterminowa:					
Kwadrat Sp. z o o				1 041	-
Galeria Kwadrat Sp. z o.o.				850	-

Fort Mobilier S.a.r.l.	43	-
Fort Investment Sp. z o.o.	2 802	-
Razem:	4 736	-

Powyższe pożyczki zostały udzielone na warunkach rynkowych (oprocentowanie zmienne oparte o EURIBOR / WIBOR plus marża).

Saldo udzielonych pożyczek na dzień 31 grudnia 2014 roku :

Podmiot powiązany	Wysokość pożyczki w tys. zł.	Waluta pożyczki	Termin spłaty	Saldo pożyczki na dzień 31.12.2014	Wartość odsetek należnych na dzień 31.12.2014
Jednostki zależne:					
Kwadrat Sp. z o. o.	439	EUR	czerwiec 2018	1 388	6
Galeria Kwadrat Sp. z o.o.	1 254	PLN	czerwiec 2020	1 020	9
Forte SK S. r. o.	1 260	PLN	grudzień 2015	41	-
Fort Investment Sp. z o.o.	20	PLN	grudzień 2015	20	-
Razem:				2 469	15

35. Instrumenty finansowe

35.1. Wartość bilansowa

Klasyfikacja instrumentów finansowych wg MSR 39 na dzień 31 grudnia 2015 roku									
	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Ogółem
Aktywa finansowe trwałe:	-	-	3	4 736	-	-	-	-	4 739
Aktywa finansowe	-	-	3	4 736	-	-	-	-	4 739
Aktywa finansowe obrotowe:	-	-	-	209 967	-	-	5 673	-	215 640
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	-	153 277	-	-	-	-	153 277
Należności z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	-	5 673	-	5 673
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	45 846	-	-	-	-	45 846
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	-	10 844	-	-	-	-	10 844
Zobowiązania finansowe długoterminowe:	-	-	-	-	-	(11 094)	-	(1 231)	(12 325)
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	-	-	-	-	-	(11 094)	-	-	(11 094)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	-	-	-	-	-	-	-	(1 231)	(1 231)
Zobowiązania krótkoterminowe	-	-	-	-	-	(167 175)	-	(999)	(168 174)
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	-	-	-	(63 640)	-	-	(63 640)
Bieżąca część kredytów bankowych i pożyczek	-	-	-	-	-	(103 535)	-	-	(103 535)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	-	-	-	-	-	-	-	(999)	(999)
	-	-	3	214 703	-	(178 269)	5 673	(2 230)	39 880

Klasyfikacja instrumentów finansowych wg MSR 39 na dzień 31 grudnia 2014 roku									
	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Ogółem
Aktywa finansowe trwałe:	-	-	3	1 891	-	-	-	-	1 894
Aktywa finansowe	-	-	3	1 891	-	-	-	-	1 894
Aktywa finansowe obrotowe:	-	-	-	168 750	-	-	4 852	-	173 602
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	-	120 058	-	-	-	-	120 058
Należności z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	-	4 852	-	4 852
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	48 099	-	-	-	-	48 099
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	-	593	-	-	-	-	593
Zobowiązania finansowe długoterminowe:	-	-	-	-	-	(86 678)	-	(2 597)	(89 275)
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	-	-	-	-	-	(86 678)	-	-	(86 678)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	-	-	-	-	-	-	-	(2 597)	(2 597)
Zobowiązania krótkoterminowe	-	-	-	-	-	(57 641)	-	(1 219)	(58 860)
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	-	-	-	(47 820)	-	-	(47 820)
Bieżąca część kredytów bankowych i pożyczek	-	-	-	-	-	(9 821)	-	-	(9 821)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	-	-	-	-	-	-	-	(1 219)	(1 219)
	-	-	3	170 641	-	(144 319)	4 852	(3 816)	27 361

35.2. Wartość godziwa

	Na dzień 31.12.2015		Na dzień 31.12.2014	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa finansowe trwałe	4 739	4 739	1 894	1 894
Należności z tytułu instrumentów pochodnych	5 673	5 673	4 852	4 852
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	45 846	45 846	48 099	48 099
Pozostałe obrotowe aktywa finansowe	10 844	10 844	593	593
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	(11 094)	(11 094)	(86 678)	(86 678)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu długoterminowe	(1 231)	(1 231)	(2 597)	(2 597)
Bieżąca część kredytów bankowych i pożyczek	(103 535)	(103 535)	(9 821)	(9 821)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu krótkoterminowe	(999)	(999)	(1 219)	(1 219)

Spółka nie porównuje wartości bilansowych i wartości godziwych tych klas instrumentów finansowych, które mają charakter należności lub zobowiązań krótkoterminowych.

Akcje i udziały zaliczane do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży dotyczą podmiotów nienotowanych, dla których brak jest możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi i wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości.

35.3. Hierarchia wartości godziwej

Poniższa nota prezentuje ujawnienia dotyczące wyłącznie instrumentów finansowych wycenianych w bilansie według wartości godziwej.

	na dzień 31.12.2015		na dzień 31.12.2014	
	Poziom 2	Poziom 3	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa finansowe trwałe	-	3	-	3
Należności z tytułu instrumentów pochodnych	5 673	-	4 852	-
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-
	5 673	3	4 852	3

Metody ustalania wartości godziwej instrumentów finansowych.**Poziom I**

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2015 roku Spółka nie posiadała instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej kwalifikowanych do poziomu I (w 2014 roku: nie występowały).

Poziom II

Do poziomu II Spółka kwalifikuje należności lub zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych. Zmiany wartości godziwej instrumentów spełniających kryteria rachunkowości zabezpieczeń zalicza się, w części efektywnej do kapitałów własnych Spółki, a w części nieefektywnej do rachunku zysków i strat. W momencie realizacji zabezpieczanego przychodu ze sprzedaży zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających ujmowane są w bieżącym wyniku finansowym. Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają kryteriów rachunkowości zabezpieczeń są odnoszone bezpośrednio w wynik finansowy roku obrotowego.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych ustalana jest przy zastosowaniu modeli wyceny instrumentów finansowych przy zastosowaniu ogólnie dostępnych kursów walutowych (kurs EUR- 4,2615) i stóp procentowych (1M -12 M WIBID, 1M-12M EURIBOR). Wskaźniki zmienności kursów walut pozyskiwane są z serwisu Reuters i kształtują się następująco:

EUR/PLN PUT - płaszczyzna zmienności na koniec grudnia 2015				EUR/PLN CALL - płaszczyzna zmienności na koniec grudnia 2015			
Tenor	Maturity	ATM Bid	ATM Ask	Tenor	Maturity	ATM Bid	ATM Ask
DD	2016-01-02	4,46%	8,88%	DD	2016-01-02	4,46%	8,88%
2 Days	2016-01-02	4,46%	8,88%	2 Days	2016-01-02	4,46%	8,88%
5 Days	2016-01-05	4,97%	7,97%	5 Days	2016-01-05	4,97%	7,97%
6 Days	2016-01-06	5,14%	7,67%	6 Days	2016-01-06	5,14%	7,67%
1 Week	2016-01-07	5,31%	7,36%	1 Week	2016-01-07	5,31%	7,36%
2 Weeks	2016-01-14	5,89%	7,37%	2 Weeks	2016-01-14	5,89%	7,37%
3 Weeks	2016-01-21	6,08%	7,31%	3 Weeks	2016-01-21	6,08%	7,31%
1 Month	2016-01-31	6,25%	7,15%	1 Month	2016-01-31	6,25%	7,15%
2 Months	2016-02-29	6,30%	7,10%	2 Months	2016-02-29	6,30%	7,10%
3 Months	2016-03-30	6,37%	7,09%	3 Months	2016-03-30	6,37%	7,09%
4 Months	2016-04-30	6,44%	7,15%	4 Months	2016-04-30	6,44%	7,15%
5 Months	2016-05-31	6,52%	7,21%	5 Months	2016-05-31	6,52%	7,21%
6 Months	2016-06-30	6,59%	7,26%	6 Months	2016-06-30	6,59%	7,26%
7 Months	2016-07-31	6,63%	7,29%	7 Months	2016-07-31	6,63%	7,29%
8 Months	2016-08-31	6,67%	7,32%	8 Months	2016-08-31	6,67%	7,32%
9 Months	2016-10-01	6,71%	7,36%	9 Months	2016-10-01	6,71%	7,36%
10 Months	2016-11-01	6,75%	7,39%	10 Months	2016-11-01	6,75%	7,39%
11 Months	2016-12-02	6,79%	7,42%	11 Months	2016-12-02	6,79%	7,42%
1 Year	2016-12-31	6,82%	7,45%	1 Year	2016-12-31	6,82%	7,45%
1Y 3M	2017-04-02	6,87%	7,55%	1Y 3M	2017-04-02	6,87%	7,55%
1Y 6M	2017-06-30	6,91%	7,66%	1Y 6M	2017-06-30	6,91%	7,66%
1Y 9M	2017-09-30	6,92%	7,73%	1Y 9M	2017-09-30	6,92%	7,73%
2 Years	2017-12-31	6,93%	7,81%	2 Years	2017-12-31	6,93%	7,81%
3 Years	2018-12-31	7,21%	8,11%	3 Years	2018-12-31	7,21%	8,11%

Do wyceny opcji europejskich Spółka stosuje model Garmana – Kohlhagena.

Kursy po jakich są zawierane opcje walutowe zaprezentowano w nocie nr 36.2 Rachunkowość zabezpieczeń.

Poziom III

Do poziomu III zakwalifikowane są udziały posiadane w spółkach nienotowanych, dla których nie jest możliwe wiarygodne ustalenie ich wartości godziwej. Dla spółek tych nie istnieją aktywne rynki ani nie odnotowano porównywalnych transakcji na tego typu walorach. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej udziały te wyceniane są według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

	Stan na dzień	
	31.12.2015	31.12.2014
Stan na początek okresu	3	3
Odpisy aktualizujące	-	-
Sprzedaż	-	-
Stan na koniec okresu	3	3

W okresie sprawozdawczym nie miało miejsca przekwalifikowanie, ani przesunięcie instrumentów finansowych między poszczególnymi poziomami (w okresie porównawczym: nie występowało).

35.4. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat dotyczących instrumentów finansowych ujęte w rachunku zysków i strat.

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat (w tym przychody i koszty odsetkowe) na dzień 31 grudnia 2015 roku								
	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa/Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Ogółem
Przychody/(koszty) z tytułu odsetek	-	-	-	993	(1 053)	-	(132)	(192)
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	-	-	-	(454)	(815)	-	-	(1 269)
(Utworzenie)/rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	-	-	136	-	-	-	136
Dywidendy	-	-	26	-	-	-	-	26
Zyski/(straty) ze zbycia/realizacji instrumentów finansowych	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekta sprzedaży z tytułu transakcji zabezpieczających	-	-	-	-	-	2 012	-	2 012
Zyski/(straty) z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	2 255	-	2 255
Ogółem zysk/(strata) netto	-	-	26	675	(1 868)	4 267	(132)	2 968

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat (w tym przychody i koszty odsetkowe) na dzień 31 grudnia 2014 roku

	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa/Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Ogółem
Przychody/(koszty) z tytułu odsetek	-	-	-	1 704	(839)	-	(84)	781
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	-	-	-	2 798	(3 855)	-	-	(1 057)
(Utworzenie)/rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	-	-	(360)	-	-	-	(360)
Dywidendy	-	-	26	-	-	-	-	26
Zyski/(straty) ze zbycia/realizacji instrumentów finansowych	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekta sprzedaży z tytułu transakcji zabezpieczających	-	-	-	-	-	2 595	-	2 595
Zyski/(straty) z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	1 832	-	1 832
Ogółem zysk/(strata) netto	-	-	26	4 142	(4 694)	4 427	(84)	3 817

36. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Poza instrumentami pochodnymi, do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Spółka, należą kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego z opcją zakupu, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Spółki. Spółka posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Spółka zawiera również transakcje z udziałem instrumentów pochodnych, przede wszystkim walutowe kontrakty terminowe typu *zerokosztowe strategie opcyjne*. Celem tych transakcji jest zarządzanie ryzykiem walutowym powstającym w toku działalności Spółki.

Zasadą stosowaną przez Spółkę obecnie i przez cały okres objęty badaniem jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Spółki obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Spółka monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych. Zasady rachunkowości Spółki dotyczące instrumentów pochodnych zostały omówione w nocie 6.19.

36.1. Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Spółki na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych, które są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych (WIBOR, EURIBOR, LIBOR) powiększonych o marżę. W celu analizy wrażliwości na zmiany stopy procentowej długoterminowych zobowiązań finansowych Spółki tj. kredytów oraz zobowiązań z tytułu leasingu finansowego, założono spadek ich oprocentowania w skali roku – dla EURIBOR o 0,05 pkt. % oraz spadek oprocentowania w skali roku dla WIBOR o 0,20 pkt. % oraz wzrost oprocentowania w skali roku dla LIBOR o 0,30 pkt. % (2014: WIBOR- spadek o 0,25 pkt. %; EURIBOR spadek o 0,10 pkt. %, LIBOR- wzrost o 0,80 pkt. %).

Spółka nie posiada instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem stóp procentowych.

Ryzyko stopy procentowej - wrażliwość na zmiany

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych przy założeniu niezmienności innych czynników w związku z zobowiązaniami o zmiennej stopie procentowej.

	Zmiana punktów procentowych	Wpływ na wynik finansowy brutto
Rok zakończony dnia 31.12.2015		
PLN	-0,20%	(1)
EUR	-0,05%	(6)
USD	0,30%	-
Rok zakończony dnia 31.12.2014		
PLN	-0,25%	(3)
EUR	-0,10%	(80)
USD	0,80%	54

Wartość bilansowa instrumentów finansowych Spółki narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe

31 grudnia 2015 - Oprocentowanie zmienne

	<1rok	1–2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty bankowe	103 535	5 697	5 397		114 629
Leasing finansowy	999	1 231	-	-	2 230

31 grudnia 2014 - Oprocentowanie zmienne

	<1rok	1–2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty bankowe	9 821	70 697	15 981	-	96 499
Leasing finansowy	1 219	1 201	1 396	-	3 816

Efektywna stopa procentowa dla kredytów zaciągniętych przez Spółkę wynosiła na dzień 31 grudnia 2015 roku 0,8604 % (2014: 0,9109%).

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności/wymagalności tych instrumentów. Pozostałe instrumenty finansowe Spółki, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

36.2. Ryzyko walutowe

Spółka narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji sprzedaży. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez jednostkę operacyjną sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta wyceny. Około 83 % zawartych przez Spółkę transakcji sprzedaży wyrażonych jest w walutach innych niż waluta sprawozdawcza jednostki operacyjnej dokonującej sprzedaży.

Spółka stara się negocjować warunki zabezpieczających instrumentów pochodnych w taki sposób, by odpowiadały one warunkom zabezpieczanej pozycji i zapewniały dzięki temu maksymalną skuteczność zabezpieczenia.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto w związku ze zmianą wartości godziwej aktywów i zobowiązań pieniężnych na racjonalnie możliwe wahania kursu EUR, GBP i USD (łącznie) przy założeniu niezmienności innych czynników.

Do analizy przyjęto założenia zmiany kursów walut w oparciu o publikowane prognozy rynkowe: dla danych na dzień 31 grudnia 2015 roku przyjęto wzrost waluty EUR o 3 % oraz waluty USD o 10 % (2014: wzrost EUR i USD o 5 %) oraz spadek wszystkich wymienionych kursów o 3 % w ciągu roku (2014: spadek o 5%).

	Procentowa zmiana	Wpływ na wynik finansowy	Wpływ na kapitał
31 grudnia 2015			
Należności handlowe	+3%/ +10%	4 098	-
Pożyczki udzielone	+3%/ +10%	72	-
Środki pieniężne	+3%/ +10%	264	-
Instrumenty zabezpieczające	+3%/ +10%	-	(2 333)
Zobowiązania handlowe	+3%/ +10%	(971)	-
Kredyty bankowe	+3%/ +10%	(4 613)	-
Leasing	+3%/ +10%	(30)	-
Razem wpływ wzrostu		(1 180)	(2 333)
Należności handlowe	- 3 %	(4 019)	-
Pożyczki udzielone	- 3 %	(72)	-
Środki pieniężne	- 3 %	(262)	-
Instrumenty zabezpieczające	- 3 %	-	25 124
Zobowiązania handlowe	- 3 %	971	-
Kredyty bankowe	- 3 %	3 439	-
Leasing	- 3 %	30	-
Razem wpływ spadku		87	25 124
31 grudnia 2014			
Należności handlowe	5%	5 540	-
Pożyczki udzielone	5%	69	-
Środki pieniężne	5%	254	-
Instrumenty zabezpieczające	5%	-	(18 898)
Zobowiązania handlowe	5%	(1 084)	-
Kredyty bankowe	5%	(4 825)	-
Leasing	5%	(107)	-
Razem wpływ wzrostu		(153)	(18 898)
Należności handlowe	-5%	(5 540)	-
Pożyczki udzielone	-5%	(69)	-

Środki pieniężne	-5%	(254)	-
Instrumenty zabezpieczające	-5%	-	23 384
Zobowiązania handlowe	-5%	1 084	-
Kredyty bankowe	-5%	4 825	-
Leasing	-5%	107	-
Razem wpływ spadku		153	23 384

Zabezpieczenie przed ryzykiem walutowym

Podstawową metodą zarządzania ryzykiem walutowym są strategie zabezpieczające wykorzystujące instrumenty pochodne.

Spółka stosuje do zabezpieczenia przyszłych transakcji walutowych symetryczne strategie opcyjne oraz kontrakty forward.

Wpływ instrumentów pochodnych na sprawozdanie z sytuacji finansowej

Na dzień 31 grudnia 2015 roku wartość godziwa otwartych pozycji w instrumentach pochodnych wyniosła 5 673 tys. zł. i w całości została ujęta w należnościach z tytułu pochodnych instrumentów finansowych.

Wpływ instrumentów pochodnych na wynik finansowy i inne całkowite dochody

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2015 roku wynik na instrumentach pochodnych ukształtował się na poziomie 4 266 tysięcy zł. i dotyczył realizacji wygasających strategii opcyjnych objętych rachunkowością zabezpieczeń (stan na 31 grudnia 2014: 4 427 tys. zł.).

Wpływ instrumentów pochodnych na wynik okresu

	01.01-31.12.2015	01.01-31.12.2014
Wpływy na przychody ze sprzedaży	2 011	2 595
Wpływy na przychody/koszty finansowe , z tego:	2 255	1 832
- z tytułu realizacji instrumentów pochodnych w okresie	2 255	1 884
- z tytułu wyceny instrumentów pochodnych w okresie	-	(52)
Wpływy z instrumentów pochodnych na wynik okresu, łącznie:	4 266	4 427

Rachunkowość zabezpieczeń

Opis ważniejszych zasad stosowanych odnośnie rachunkowości zabezpieczeń przedstawiony został w nocie 6.20. Zgodnie z nimi zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających zalicza się, w części efektywnej do kapitałów własnych Spółki, a w części nieefektywnej do rachunku zysków i strat. W momencie realizacji zabezpieczanego przychodu ze sprzedaży zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających ujmowane są w bieżącym wyniku finansowym.

Nie rzadziej niż na dzień rozpoczęcia zabezpieczenia oraz na koniec każdego miesiąca, dokonuje się oceny efektywności prospectivej porównując skumulowaną zmianę wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego do skumulowanej zmiany wartości przyszłych przepływów.

Na koniec każdego miesiąca dokonuje się pomiaru efektywności zabezpieczania - efektywność retrospektywna – porównując skumulowaną zmianę wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego do skumulowanej zmiany wartości przyszłych przepływów pieniężnych oszacowaną na podstawie danych dotyczących rynku walutowego z dnia wyceny.

Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających

Kapitał rezerwowi z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych przedstawiono w punkcie 28.3. dodatkowych not objaśniających.

Wartość godziwa kontraktów walutowych

Na dzień 31 grudnia 2015 roku wartość godziwa kontraktów walutowych spełniających kryterium zaliczenia ich do rachunkowości zabezpieczeń wyniosła 5 673 tys. zł. i jako wartość efektywna w całości została ujęta w kapitale rezerwowym z aktualizacji wyceny oraz w należnościach z tytułu pochodnych instrumentów finansowych.

Poniższa tabela zawiera zbiorcze dane dotyczące wartości godziwych i terminy rozliczeń, a także zbiorcze informacje dotyczące kwoty (wielkości) będącej podstawą przyszłych płatności oraz ceny realizacji efektywnych kontraktów terminowych. Terminy rozliczeń są zbieżne z terminami, w których kwoty odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny z tytułu tych transakcji zostaną odniesione do rachunku zysków i strat.

Waluta	Kwota w walucie	Typ transakcji	Data zawarcia	Data realizacji	Kurs terminowy	Nazwa Banku	Wartość godziwa
EUR	6 000	Opcja Put	03.2014	01.2016-03.2016	4,3000	PKO BP S.A.	318
EUR	6 000	Opcja Call	03.2014	01.2016-03.2016	4,7465	PKO BP S.A.	-
EUR	18 000	Opcja Put	04.2014	01.2015-04.2016	4,2500	PKO BP S.A.	588
EUR	18 000	Opcja Call	04.2014	01.2015-04.2016	4,6850	PKO BP S.A.	(5)
EUR	3 000	Opcja Put	08.2014	08.2016	4,2500	PKO BP S.A.	197
EUR	3 000	Opcja Call	08.2014	08.2016	4,6550	PKO BP S.A.	(33)
EUR	9 000	Opcja Put	10.2014	09-10.2016	4,2300	PKO BP S.A.	578
EUR	9 000	Opcja Call	10.2014	09-10.2016	4,5800	PKO BP S.A.	(251)
EUR	9 000	Opcja Put	06.2015	07-09.2017	4,2260	PKO BP S.A.	800
EUR	9 000	Opcja Call	06.2015	07-09.2017	4,5000	PKO BP S.A.	(1 037)
EUR	21 000	Opcja Put	07.2015	07-12.2017	4,2700	PKO BP S.A.	2 275
EUR	21 000	Opcja Call	07.2015	07-12.2017	4,5166	PKO BP S.A.	(2 548)
EUR	15 500	Opcja Put	08.2015	09.2017-06.2018	4,2800	PKO BP S.A.	1 837
EUR	15 500	Opcja Call	08.2015	09.2017-06.2018	4,6670	PKO BP S.A.	(1 549)
EUR	54 000	Opcja Put	10.2015	06.2018-09.2018	4,3000	PKO BP S.A.	6 294
EUR	54 000	Opcja Call	10.2015	06.2018-09.2018	4,6300	PKO BP S.A.	(4 888)
EUR	12 000	Opcja Put	11.2015	10.2018-11.2018	4,3000	PKO BP S.A.	1 659
EUR	12 000	Opcja Call	11.2015	10.2018-11.2018	4,7070	PKO BP S.A.	(1 614)
Razem						PKO BP S.A.	2 621
EUR	7 000	Opcja Put	08.2014	05-07.2016	4,2300	mBank S.A.	343
EUR	7 000	Opcja Call	08.2014	05-07.2016	4,6000	mBank S.A.	(64)
EUR	6 000	Opcja Put	10.2014	08-09.2016	4,2200-4,2500	mBank S.A.	371
EUR	6 000	Opcja Call	10.2014	08-09.2016	4,5440	mBank S.A.	(166)
EUR	15 000	Opcja Put	11.2014	10-12.2016	4,2300	mBank S.A.	1 048
EUR	15 000	Opcja Call	11.2014	10-12.2016	4,6100	mBank S.A.	(463)
EUR	10 500	Opcja Put	12.2014	01-03.2017	4,3000	mBank S.A.	1 119
EUR	10 500	Opcja Call	12.2014	01-03.2017	4,6030-4,6770	mBank S.A.	(376)
EUR	18 500	Opcja Put	08.2015	09.2017-06.2018	4,2800	mBank S.A.	2 173

EUR	18 500	Opcja Call	08.2015	09.2017-06.2018	4,6400	mBank S.A.	(1 915)
EUR	25 500	Opcja Put	12.2015	08-11.2018	4,3500	mBank S.A.	3 889
EUR	25 500	Opcja Call	12.2015	08-11.2018	4,6700	mBank S.A.	(2 995)
Razem						mBank S.A.	2 964
EUR	6 000	Opcja Put	06.2014	05-06.2016	4,2000	ING Bank Śląski S.A.	213
EUR	6 000	Opcja Call	06.2014	05-06.2016	4,6135	ING Bank Śląski S.A.	(33)
EUR	3 000	Opcja Put	08.2014	07.2016	4,2500	ING Bank Śląski S.A.	184
EUR	3 000	Opcja Call	08.2014	07.2016	4,6412	ING Bank Śląski S.A.	(26)
EUR	7 500	Opcja Put	12.2014	01-11.2016	4,3000	ING Bank Śląski S.A.	573
EUR	7 500	Opcja Call	12.2014	01-11.2016	4,5000	ING Bank Śląski S.A.	(185)
EUR	32 000	Opcja Put	06.2015	01-06.2017	4,2000	ING Bank Śląski S.A.	2 271
EUR	32 000	Opcja Call	06.2015	01-06.2017	4,4818	ING Bank Śląski S.A.	(2 909)
Razem						ING Bank Śląski S.A.	88

Ryzyka związane z terminowymi kontraktami walutowymi to ryzyka stopy procentowej, kursu walutowego oraz niewypłacalności drugiej strony transakcji. Ryzyko kredytowe jest jednak ograniczone, gdyż drugą stroną transakcji są banki o wysokim standingu finansowym.

36.3. Ryzyko kredytowe

W Spółce funkcjonuje procedura przyznawania kontrahentowi limitu kredytu kupieckiego i określenie formy jego zabezpieczenia. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji.

Większa część należności handlowych jest ubezpieczona, bądź zabezpieczona gwarancjami bankowymi z tytułu tzw. centralnego regulowania płatności. Dodatkowo należności kontrahentów są regularnie monitorowane przez służby handlowe i finansowe. W przypadku wystąpienia należności przeterminowanych zgodnie z obowiązującymi procedurami następuje wstrzymanie sprzedaży i uruchamiana jest windykacja należności.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Spółki, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej, ryzyko kredytowe Spółki powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy.

W Spółce nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego.

36.4. Ryzyko związane z płynnością

Spółka narażona jest na ryzyko płynności wynikające z relacji zobowiązań krótkoterminowych do aktywów obrotowych. Spółka monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Spółki jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością, a elastycznością finansowania poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty bankowe oraz umowy leasingu finansowego.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Spółki na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku wg daty ich zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

31 grudnia 2015	<1rok	1–2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty bankowe	103 535	5 697	5 397		114 629
Leasing finansowy	999	1 231	-	-	2 230
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	80 615	-	-	-	80 615
	185 149	12 325	-	-	197 474

31 grudnia 2014	<1rok	1–2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty bankowe	9 821	70 697	15 981	-	96 499
Leasing finansowy	1 219	1 201	1 396	-	3 816
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	62 885	-	-	-	62 885
	73 925	71 898	17 377	-	163 200

37. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Spółki i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Spółka zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Spółka może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Spółka monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Zasady Spółki stanowią, by wskaźnik ten mieścił się w przedziale 20% - 40%.

	31.12.2015	31.12.2014
Oprocentowane kredyty i pożyczki	114 629	96 499
Leasing finansowy	2 230	3 816
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	126 505	117 293
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(45 846)	(48 099)
Zadłużenie netto	197 518	169 509
Kapitał podstawowy	23 901	23 751
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	113 214	111 646
Pozostałe kapitały rezerwowe	194 824	167 714
Kapitał z aktualizacji wyceny	4 596	3 925
Kapitał z połączenia	(1 073)	(1 073)
Program motywacyjny	1 290	1 290
Zyski zatrzymane	101 278	97 762
Kapitał razem	438 030	405 015
Kapitał i zadłużenie netto	635 548	574 524
Wskaźnik dźwigni	31,08%	29,50%

37.1. Transakcje z udziałem Zarządu, kluczowego kierownictwa lub członków ich najbliższych rodzin

Program motywacyjny dla Członków Zarządu Jednostki Dominującej i emisja warrantów subskrypcyjnych serii D, E i F z wyłączeniem prawa poboru warrantów subskrypcyjnych serii D, E i F

W dniu 10 czerwca 2014 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie FABRYK MEBLI „FORTE” S.A., zatwierdziło wprowadzenie programu motywacyjnego dla Członków Zarządu Spółki („Program Motywacyjny”).

Celem Programu Motywacyjnego jest dążenie do rozwoju Grupy Kapitałowej Spółki i jej jednostek zależnych („Grupa Kapitałowa”) poprzez stworzenie mechanizmów motywacyjnych dla osób odpowiedzialnych za zarządzanie, odnoszących się do wyników finansowych Grupy Kapitałowej i wzrostu wartości akcji Spółki.

Program ten ma charakter programu rozliczanego poprzez emisję instrumentów kapitałowych w zamian za świadczone usługi – łącznie 356 220 imiennych Warrantów subskrypcyjnych Spółki w trzech seriach po cenie emisyjnej równej średniej arytmetycznej kursu akcji Spółki notowanych na GPW, obliczonej na podstawie notowań tych akcji w okresie od dnia 28 kwietnia 2014 roku do dnia 10 czerwca 2014 roku.

Cena emisyjna akcji Spółki serii H została ustalona uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 27 października 2014 roku na kwotę 46,19. Każdy Warrant uprawnia do objęcia jednej akcji serii H za cenę emisyjną.

Zakres przyjętego programu motywacyjnego prezentuje poniższa tabela, zgodna z zatwierdzonym Regulaminem Programu Motywacyjnego.

	Seria D	Seria E	Seria F
Liczba Warrantów subskrypcyjnych	118 740	118 740	118 740
Okres nabywania uprawnień	10.06.2014 - 31.12.2014	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2016 - 31.12.2016
Warunki uprawniające do nabycia Warrantów	<p>1/niezgłoszenie przez biegłego rewidenta istotnych zastrzeżeń do skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2014;</p> <p>2/ wzrost o co najmniej 10% zysku netto na jedną akcję Spółki na dzień 31 grudnia 2014 w stosunku do stanu na koniec 2013 roku;</p> <p>3/ wzrost o co najmniej 10% średniego kursu akcji Spółki na GPW., obliczonego na podstawie wszystkich notowań tych akcji w grudniu 2014 roku, w stosunku do średniego kursu akcji Spółki na GPW obliczonego na podstawie wszystkich notowań tych akcji w grudniu 2013 roku;</p> <p>3/ pełnienie funkcji Członka Zarządu Spółki, przez co najmniej sześć miesięcy w danym okresie i pozostawanie nimi na koniec danego okresu oraz uzyskanie absolutorium z pełnienia funkcji Członka Zarządu Spółki w danym okresie.</p>	<p>1/ niezgłoszenie przez biegłego rewidenta istotnych zastrzeżeń do skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2015;</p> <p>2/ wzrost o co najmniej 10% zysku netto na jedną akcję Spółki na dzień 31 grudnia 2015 w stosunku do stanu na koniec 2014 roku;</p> <p>3/ wzrost o co najmniej 10% średniego kursu akcji Spółki na GPW., obliczonego na podstawie wszystkich notowań tych akcji w grudniu 2015 roku, w stosunku do średniego kursu akcji Spółki na GPW obliczonego na podstawie wszystkich notowań tych akcji w grudniu 2014 roku;</p>	<p>1/ niezgłoszenie przez biegłego rewidenta istotnych zastrzeżeń do skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2016;</p> <p>2/ wzrost o co najmniej 10% zysku netto na jedną akcję Spółki na dzień 31 grudnia 2016 w stosunku do stanu na koniec 2015 roku;</p> <p>3/ wzrost o co najmniej 10% średniego kursu akcji Spółki na GPW., obliczonego na podstawie wszystkich notowań tych akcji w grudniu 2016 roku, w stosunku do średniego kursu akcji Spółki na GPW obliczonego na podstawie wszystkich notowań tych akcji w grudniu 2015 roku;</p>

Wzrost zysku netto na jedną akcję Spółki, stanowiący warunek zaoferowania Warrantów przypadających za dany okres, ustalany jest na podstawie skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej, zbadanego przez biegłego rewidenta i zatwierdzonego uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki.

Wykonanie praw z Warrantów może nastąpić nie wcześniej, niż po upływie roku od formalnej decyzji o ich objęciu i nie później, niż do dnia 30 listopada 2018 roku.

Serie programu motywacyjnego traktuje się jako odrębne programy w rozumieniu MSSF 2.

Wartość godziwa programu motywacyjnego

Wartość godziwą programu dla serii E określono na kwotę 991 tys. zł. W sprawozdaniu sporządzonym na dzień 30 czerwca 2015 roku rozpoznano kwotę 496 tys. zł.- we wzroście kapitału własnego w pozycji program motywacyjny oraz w kosztach świadczeń pracowniczych. Na dzień 31 grudnia 2015 r. została przeprowadzona ponowna analiza warunków uprawniających do nabycia warrantów. Ze względu na niespełnienie warunków do realizacji programu, rozpoznane wcześniej 50% wartości godziwej programu zostało wyksięgowane z kosztów świadczeń pracowniczych.

Liczba i średnie ważone ceny wykonania warrantów są następujące:

	Seria	Liczba Warrantów	śr. ważona cena wykonania
Występujące na 01.01.2015, w tym:		356 220	
	D	118 740	46,19
	E	118 740	46,19
	F	118 740	46,19
Zmiana w ciągu okresu sprawozdawczego			
Wygasłe w 2015 roku	E	118 740	46,19
Występujące na 31.12.2015, w tym:		237 480	
Możliwe do wykonania na 31.12.2015	D	118 740	46,19
	F	118 740	46,19

37.2. Podmiot o znaczącym wpływie na Spółkę

Informacja o podmiotach posiadających powyżej 5% udziałów w kapitale jednostki została przedstawiona w nocie 28.1.

37.3. Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

Wszelkie transakcje z podmiotami powiązanymi są przeprowadzane na warunkach stosowanych przez Spółkę w relacjach z podmiotami niepowiązanymi.

37.4. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Spółki

Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki:

	Okres 12 miesięcy zakończony	
	31.12.2015	31.12.2014
Wynagrodzenie Zarządu, w tym:	11 800	11 106
w przedsiębiorstwie Emitenta	11 017	10 489
Maciej Formanowicz	4 348	3 229
Gert Coopmann	2 558	2 935
Klaus Dieter Dahlem	1 922	1 666

Maria Florczuk	729	520
Mariusz Gazda	1 022	813
Robert Rogowski	-	614
Rafał Prendke	438	712
z tytułu pełnienia funkcji we władzach jednostek zależnych	783	617
Maciej Formanowicz	537	403
Gert Coopmann	246	214

W dniu 22 kwietnia 2015 roku Pan Władysław Frasyniuk złożył oświadczenie o rezygnacji z dniem 19 maja 2015 roku z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej. Powodem rezygnacji są sprawy osobiste.

Rada Nadzorcza:	279	216
Zbigniew Sebastian	69	48
Władysław Frasyniuk	17	42
Stanisław Krauz	52	42
Marek Rocki	-	19
Tomasz Domagalski	52	42
Stefan Golonka	52	23
Jerzy Smardzewski	37	-

Szczegółowe zmiany w składzie osobowym Rady Nadzorczej zostały opisane w pkt 10 ładu korporacyjnego.

Wynagrodzenie wypłacone lub należne pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej:

	Rok zakończony	
	31.12.2015	31.12.2014
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	5 921	5 167
Nagrody jubileuszowe	-	-
Świadczenia po okresie zatrudnienia	25	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-
Świadczenia pracownicze w formie akcji własnych	-	-
Łączna kwota wynagrodzenia wypłaconego głównej kadrze kierowniczej (za wyjątkiem członków Zarządu i Rady Nadzorczej)	5 946	5 167

37.5. Udziały wyższej kadry kierowniczej w programie akcji pracowniczych

W okresie sprawozdawczym programy akcji pracowniczych nie występowały.

38. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Spółce w okresie styczeń – grudzień roku kształtowało się następująco:

	2015	2014
Zarząd Spółki	5	5
Administracja	187	179
Dział sprzedaży	585	463
Pion produkcji	2 107	1 857
Pozostali	133	129
Razem	3 017	2 633

39. Zdarzenia następujące po bilansowym zakończeniu okresu sprawozdawczego

W dniu 19 stycznia 2016 roku Spółka zawarła z ING Bank Śląski S.A. umowę na następujące zerokosztowe transakcje sprzedaży opcji Call i zakupu opcji Put zabezpieczające przed ryzykiem kursowym:

1. 2.500.000 EUR – Put 4,4500 – Call 4,7800 z datą wygaśnięcia 2017-10-27
2. 2.500.000 EUR – Put 4,4500 – Call 4,7800 z datą wygaśnięcia 2017-11-27
3. 2.000.000 EUR – Put 4,4500 – Call 4,7800 z datą wygaśnięcia 2018-01-29
4. 2.000.000 EUR – Put 4,4500 – Call 4,7800 z datą wygaśnięcia 2018-02-26
5. 2.000.000 EUR – Put 4,4500 – Call 4,7800 z datą wygaśnięcia 2018-03-27
6. 2.000.000 EUR – Put 4,4500 – Call 4,7800 z datą wygaśnięcia 2018-04-26
7. 2.000.000 EUR – Put 4,4500 – Call 4,7800 z datą wygaśnięcia 2018-05-28
8. 2.000.000 EUR – Put 4,4500 – Call 4,7800 z datą wygaśnięcia 2018-06-27
9. 2.000.000 EUR – Put 4,4500 – Call 4,7800 z datą wygaśnięcia 2018-07-27
10. 2.000.000 EUR – Put 4,4500 – Call 4,7800 z datą wygaśnięcia 2018-08-27
11. 2.000.000 EUR – Put 4,4500 – Call 4,7800 z datą wygaśnięcia 2018-09-26
12. 2.000.000 EUR – Put 4,4500 – Call 4,7800 z datą wygaśnięcia 2018-10-29
13. 2.000.000 EUR – Put 4,4500 – Call 4,7800 z datą wygaśnięcia 2018-11-23
14. 5.000.000 EUR – Put 4,4500 – Call 4,7800 z datą wygaśnięcia 2018-12-14
15. 5.000.000 EUR – Put 4,4500 – Call 4,7800 z datą wygaśnięcia 2018-12-27

Łączna kwota nominalna przedmiotowych transakcji wyniosła 74 000 tysięcy EUR (po 37 000 tysięcy EUR dla każdego rodzaju opcji), co stanowi równowartość kwoty 329 226 tysięcy zł. Umowa nie zawiera specyficznych warunków odbiegających od warunków powszechnie stosowanych dla tego typu transakcji oraz postanowień dotyczących kar umownych.

W dniu 27 stycznia Spółka otrzymała zawiadomienie Sądu Rejonowego w Białymstoku, IX Wydział Ksiąg Wieczystych o dokonaniu w dniu 22 stycznia 2016 r. wpisu na rzecz ING Bank Śląski S.A., hipoteki łącznej do kwoty 6.000 tys. EUR, na prawie własności nieruchomości Spółki stanowiących lokale niemieszkalne w Białymstoku przy ul. Gen. Władysława Andersa 11 (lok. 1 i lok. 2), dla których Sąd Rejonowy w Białymstoku, IX Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgi wieczyste nr KW BI1B/00228951/3 oraz KW BI1B/00228952/0.

Hipoteka została ustanowiona w związku z udzielonym przez Spółkę zabezpieczeniem na rzecz ING Bank Śląski S.A., za zobowiązania spółki zależnej DYSTRI-FORTE Sp. z o.o., wynikającym z umowy kredytowej zawartej pomiędzy ING Bank Śląski S.A. i DYSTRI-FORTE Sp. z o.o. w dniu 14.12.2015 r., na mocy której DYSTRI-FORTE Sp. z o.o. przyznany został kredyt w wysokości 7.250 tys. EUR.

W dniu 1 lutego 2016 r. Spółka otrzymała zawiadomienie z Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim, IX Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w Hajnówce o wpisaniu w dniu 28 stycznia 2016 r. na rzecz PKO BP S.A., podwyższenia hipoteki umownej łącznej kaucyjnej do kwoty 55.000 tysięcy zł. na prawach użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowych Spółki oraz na prawie własności wzniesionych na niej budynków i urządzeń, położonych Hajnówce przy ul. 3 Maja 51, dla których Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim, IX Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w Hajnówce prowadzi księgi wieczyste o numerach BI2P/00017202/7, BI2P/00017198/5, BI2P/00027286/2, BI2P/00007254/3.

W dniu 5 lutego 2016 roku Zarząd Spółki powziął informację o zakończeniu z dniem 5 lutego 2016 r. postępowania upadłościowego spółki zależnej FORTE MOBILA S.R.L. z siedzibą w Bacau (Rumunia).

W dniu 5 lutego 2016 roku została podjęta uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki DYSTRI-FORTE Sp. z o.o. z kwoty 5 tys. zł. do 55 tys. zł. poprzez utworzenie 100 nowych udziałów o wartości nominalnej po 500 zł każdy w zamian za wkład pieniężny w kwocie 3 995 tys. zł. Nadwyżka wartości wkładu pieniężnego ponad wartość nominalną objętych udziałów została przekazana na kapitał zapasowy Spółki. 100% udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym DYSTRI-FORTE Sp. z o.o. objęły Fabryki Mebli „FORTE” S.A. Rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego nastąpiła w dniu 29 lutego 2016.

W dniu 5 lutego 2016 roku została podjęta uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki TANNE Sp. z o.o. z kwoty 5 tys. zł. do 55 tys. zł. poprzez utworzenie 100 nowych udziałów o wartości nominalnej po 500 zł każdy w zamian za wkład pieniężny w kwocie 3 495 tys. zł. Nadwyżka wartości wkładu pieniężnego ponad wartość nominalną objętych udziałów została przekazana na kapitał zapasowy Spółki. 100% udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym TANNE Sp. z o.o. objęły Fabryki Mebli „FORTE” S.A. Rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego nastąpiła w dniu 4 marca 2016.

W dniu 15 lutego 2016 roku Sąd Rejonowy dla M.ST Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego spółki TERCEIRA Sp. z o.o. z 5 tys. zł. do 55 tys. zł. 100% udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym TERCEIRA Sp. z o.o. objęła ANTWERP Sp. z o.o. -XXXIV-S.K.A w zamian za wkład pieniężny w kwocie 207 600 tys. zł. Nadwyżka wartości wkładu pieniężnego nad wartość nominalną objętych udziałów została przekazana na kapitał zapasowy spółki.

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

Anna Wilczyńska

.....

Podpisy wszystkich Członków Zarządu:

Prezes Zarządu

Maciej Formanowicz

.....

Członek Zarządu

Gert Coopmann

.....

Członek Zarządu

Klaus Dieter Dahlem

.....

Członek Zarządu

Maria Florczuk

.....

Członek Zarządu

Mariusz Gazda

.....

Ostrów Mazowiecka, dnia 17 marca 2016 roku